

Molnár István

Mint pillangó a tűzhöz

Folytatás előző számunkból

Harmadik rész

Az apát sokáig, csendben nézte a tartályt.

– Ez a test... él?

– Persze hogy él – mondta a herceg. – Pontosabban: nem halott. Csak *üres*. Üres hüvely.

Kis szünetet tartott.

– Vannak emberek, akik elérik ezt az állapotot. Hosszú évek munkájába kerül. Bátorságot, erőt és macacsságot igényel. Veszélyes dolog. Vigyázni kell, nehogy az ember átsússzon a határon. A halál birodalmának a határán. De azért olyan közel kell jutni a határhoz, amilyen közel csak lehetséges. Egyensúlyozni a határvonalon, mint egy kötélháncos. Kapcsolatot teremteni a túloldali erőkkel. Hagyni, hogy ezek az erők magukkal ragadjanak, de megőrizni az ellenőrzés lehetőségét. Táncba menni a halállal! – de magunk választani meg a taktust és a lépéseket. Nem könnyű dolog. Kítűnő táncos a halál. Egyetlen vigyázatlan lépés és máris ő vezeti a táncot!

– És akkor mi történik?

– Hát meghalsz és kész. Vagy úgy érted, hogy mi történik, ha meghalsz? Fogalmam sincs. Hiszen erről neked vannak pontos ismereteid.

Az apát ingerülten legyintett, de nem szólt semmit.

– Ebben az állapotban – folytatta a herceg –, különös dolgok történnek. A lélek, röpke pillanatra, szabaddá válhat a testtől. *A lélek*, mondom, jobb elnevezés híján. *Valami* szabaddá válik a testtől és közvetlen, test nélküli kapcsolatba kerül a világgal.

Közelebb húzta a székét, és élénk pillantással figyelte az apátot.

– Ismertem embereket, akik el tudták érni ezt az állapotot. Aztán magam is megtanultam... De nem elégedtem meg vele. Tovább akartam jutni!

Az apát hevesen megrázta a fejét.

– Várj egy kicsit! Tovább mint *micsoda*? Nem értem miről beszélsz!

A herceg nevetett.

– Talán kissé elragadtatom magam, amikor gyorsan össze akarom foglalni hosszú évek munkáját. Tehát még egyszer: A lélek csak egy-egy rövid pillanatra képes szabaddá válni a testtől. Kiröppen – aztán valami rögtön visszarántja. Mintha a testedet a magasba hajítanák, és aztán, akárhogy is kapálózol, visszazuhansz a földre. A lélekkel ez sokkal gyorsabban történik. Nem tud önálló életet kezdeni a

testen kívül. Nem tud vándorútra indulni, a szomszéd ablakán bekukucsálni, tárgyakat mozdítani, vagy egyáltalán bármit is *tenni*. Akik azt állították, hogy ez sikerült nekik, valamennyien csalóknak vagy sarlatánoknak bizonyultak. Nem állítom, hogy lehetetlen. De senkit sem ismerek, akinek sikerült volna. Nekem sem.

Hátrádólt és egy ideig csendben, gondolataiba merülve ült.

– Sokat próbálkoztam! Volt idő, amikor semmi más nem érdekelt, mint az, hogy meghosszabbítsam a lélek kis kirándulását. A *lélek ugrását* – ahogy egy öreg sámán, akit volt szerencsém egykoron megismerni, nevezte a dolgot... És valóban erről van szó. Egy ugrásról. A teljes szabadság rövid pillanatáról. Nem, ez sem helytálló kifejezés. Nincs semmilyen kifejezés, amely ezt megnevezhetné. Ez ugrás egy másik világba. A *valóságos világba* – úgy hiszem... Hogy aztán rögtön vissza is zuhanjunk az anyagba. A test börtönébe. Vissza abba a világba, amelyben élünk – abba a világba, amelyet tompa és tökéletlen érzékszerveink körénk emelnek.

Fölállt és járkálni kezdett a szobában. Közben tovább beszélt.

– Azon munkálkodtam, hogy kitágítsam a határokat – nem sok sikerrel. Bizonyos fokig képes voltam az ugrás idejét és irányát befolyásolni. De csak bizonyos fokig. Az ugrás mindig is csak egy ugrás maradt. Aztán történt valami, ami új ötletet adott.

Az apát felé fordult.

– A véletlen! Ezúttal is a véletlen vezetett a helyes útra. Pontosabban, olyan útra, amelyet nem is kerestem.

Újra járkálni kezdett, lassú léptekkel.

– Régen volt. Egy öreg embernél vendégeskedtem, egy kis faluban a Duna déli folyásánál. Már említettem őt. Ő volt az aki a lélek ugrásáról beszélt... Már nem él. Egy dühödt horda, jámbor és szeretetteljes hittársaid vezetésével, véget vetett az életének. Darabokra tépték. Szerettem az öreget. És nagyra becsültem. Olyan lelkesültem, ahogyan megvetem az egyházadat!

Kis szünetet tartott. Háttal állt az apátnak. Az csendben várt.

– Együtt tanulmányoztuk a lélek ugrását. És a testet – azaz a *hüvelyt* – ahogy az öreg nevezte. Az ugrás pillanatában a test szinte halott. De nem teljesen. A lélek nem térne vissza a halott testbe. A test tehát nem halott, csak üres. Lélektelen hüvely.

A herceg újra leült és az apátra nézett.

– Sokféle dolgot megpróbáltunk. És volt valami, amit sohasem próbáltunk meg, és egyszer mégis bekövetkezett. Egy kis baleset, amely megpecsételte sorsomat. Az öreg egy ugrás közben *eltévedt!* Nem találta a testét. Pontosabban, nem a *saját* testét találta meg. Hanem az *enyémet!* Hirtelen megértettem, hogy ott van! Mintha forgószerű söpört volna végig bennem. A következő pillanatban pedig, mielőtt még időm lett volna védekezni vagy egyáltalán valamilyen módon reagálni, már el is

tűnt. Mégiscsak hazatalált. Mintha valaki, egy vendégfogadóban, idegen szobába lép, belátja tévedését, bocsánatot kér és gyorsan visszahúzódik... Amilyen rövid, olyan megrázó volt ez a látogatás. Alaposan megijedtünk. Aztán pedig gondolkozni kezdtem, hogy tulajdonképpen mi történt – és *miért?* Az öreg elmondta, hogy szokatlanul hosszú volt az ugrás. A visszatéréskor nem érzekelte a saját testét. A teste – ezt feltételeztem – közelebb kerülhetett a valóságos halál állapotához, mint máskor. Halott tárggyá vált a halott tárgyak között. A lélek nem ismerte meg. Így aztán másik hüvelyt választott. Az egyetlen elérhetőnek látszó hüvelyt. Az enyémet. Aztán belátta tévedését – nem tudom hogyan. De feltételeztem, hogy azért mert a test állapota megváltozott. Magához tért a révületből. És ez helyes, jobban mondvá, használható feltételezésnek bizonyult.

Gondolkozott kicsit, hogyan folytassa.

– Ugye abból indultam ki, hogy ami történt, nem véletlenül történt. Nem a lélek *tévedése* volt. Hanem szükségszerű következménye annak, hogy az öreg teste olyan állapotba került, amit addig egyikünk sem ért el. Ebben az állapotban a lélek elvesztette őt szem elől, és *kénytelen volt* más testet választani. Tehát az ugrás alatt a test kétféle állapotba kerülhet. Nevezzük a kábulat és a révület állapotának. És persze ott van egy harmadik állapot is: a halál. A halál az az állandó fenyegetés, amely miatt a léleknek mindig gyorsan vissza kell térnie a testbe, nehogy szét szálljon, mint füst a szélben. Vagy talán nem szállna el, de örökre elvesztené a testét. És nekivágna a pokolnak vagy a mennyországnak, vagy aminek csak akarod. Egyszóval: meghalna.

Az apát zavart ábrázattal hallgatta. A herceg elnevette magát.

– Így okoskodtam: Nem tudjuk mi történik a halál után. Nem tudjuk, hogy a lélek túléli-e a testet, és elindul-e valamerre...

Az apát szólni készült, de a herceg leintette.

– Tudom! Van válaszod erre. Örvendek. De ez most nem számít. Az életről akárok beszélni, nem a halálról. Mert bármi is történik a halál után, van valami, ami tudomásunk szerint, *nem* történik. Mégpedig az, hogy az elhunyt lelke behatol egy élő emberbe, és ilyen módon tovább él. Ez ugyebár, nem szokott megesni?

Az apát nem szólt semmit. A herceg folytatta:

– Én legalábbis sohasem tapasztaltam ilyet. Szóval feltételezem, hogy abban a pillanatban, amint a test meghal, a lélek is eltűnik. Most mindegy, hogy hova tűnik. Eltűnik a mi világunkból. De az öreg lelke nem tűnt el! Tehát a teste nem lehetett még *teljesen* halott. *Eléggé* halott volt ahhoz, hogy a lélek ne találja. De nem volt *eléggé* halott ahhoz, hogy a lélek tovaszálljon. Vékony zsinór kötötte össze továbbra is a lelket és a testet. Olyan vékony, hogy a lélek nem érzekelte. De elég erős ahhoz, hogy ott tartsa a lelket. Mászóval: Ha a test állapotát az ugrás ideje alatt *bódulatnak* nevezzük, akkor nevezzük ezt a másik állapotot – amely közelebb van a halálhoz – a *révület* állapotának. Feltételezésem az volt, hogy az

öreg teste, talán a túl jól sikerült ugrás következtében, a révület állapotába került. Aztán pedig, az idegen testben lakó idegen lélekkel való találkozás döbbenetében, a test kizökölt a révület állapotából és a bódulat állapotába emelkedett. Úgyhogy megrántotta a zsinórt és odakiáltott a léleknek: Hahó, itt vagyok!

Nevetett egyet saját hasonlatán, majd széttárta a kezét.

– Ezek után más kérdés nem érdekelt, minthogy megtanulhatjuk-e a révület állapotába hozni a testet, és ellenőrzés alatt lehet-e tartani valahogyan ezt az állapotot.

Az apát sóhajtott.

– Mintha egy parti sakkról beszélnél.

– No és? Mi kifogásod van egy parti sakk ellen? Elemeztem az állást és új stratégiát választottam. Ha a parti maga nem érdekel, elégedj meg az eredménnyel. Ott látod! Sakk-matt!

A tartályra mutatott.

– Megtaláltam. És nemcsak megtaláltam, hanem ellenőrizni is megtanultam a révület állapotát. A testem, ott a tartályban, folyamatosan ebben az állapotban van. Nem tudok visszatérni hozzá, amíg ez a folyadék körülveszi. Az út zárva.

Szünetet tartott.

– Számúztam a lelkeket. De az attól még nem változott meg. Továbbra sem képes mást tenni mint rövid ugrásokat. Szüksége van egy testre, ahol gyökeret vehet. Csak annyi a különbség, hogy most kénytelen idegen testeket választani. Testből testbe vándorolni.

– Mennyi ideig... – suttogta az apát. – Mennyi ideig folyhat ez így?

– Akármennyi ideig! Azt hiszem, hogy a testem egy napot sem öregedett, amióta a tartályba került. Tehát évszázadokig? Évezredekig? Az ítéletnapig? Nem tudom.

– De a tested mégiscsak sebezhető?

A herceg lassan bólintott.

– Igen. Ez az egyetlen gyenge pont. A tartályt védenem kell. És nem tudom úgy elrejtetni, ahogy szeretném. Gyakran ide kell jönnöm, mert az oldat ereje állandóan gyengül. Rendszeresen, évente körülbelül kétszer, fel kell újítanom. Az pedig hosszadalmas eljárás. Udvarom népe azt hiszi, hogy a kincseskamrában kuksolok és az aranyaimat számolom.

Az apát homlokát ráncolva maga elé meredt.

– És a lélek? – kérdezte. – Valóban akárhány újabb lélekkel egyesülhet?

A herceg hevesen előrehajolt.

– Érdekes kérdés! Csak annyit mondhatok, hogy úgy *érezem*, hogy a lélek azon képessége, hogy újabb lelkeket magába fogadjon, határtalan! Ez majd kiderül. Talán van valahol egy határ. Habár nehezen tudom elképzelni, hogyan festene ez a határ. Hány kis patak folyhat be egy folyóba? Ezer? Tízezer? Ez természetesen a folyó hosszától és a környező vidék jellegétől függ. De vajon hány patak folyhat

be egy végtelen folyóba? Amelyik ismeretlen tájak felé folyik?

– Nincsenek végtelen folyók – dörmögte komoran az apát. – Minden folyó a tengerbe torkollik.

A herceg pillanatra rámeredt. Majd megrántotta a vállát.

– Akkor hát rossz volt a hasonlat.

– Nagyon is jó volt a hasonlat!

– Ahogy akarod. Ha a folyó egyszer csak a tengerbe torkollik, hát állok elébe.

– Nem hiszem! Úgy képzeled, hogy ez a folyó mindig csak fölfelé fog folyni, és soha nem jut el egy tengerhez!

– Hű, de fárasztó alak vagy!

– Te pedig vak vagy!

A herceg föl pattant. Az apát fölé hajolt.

– Nem osztom a hitedet! Olyan átkozottul nehéz elfogadni ezt!

Az apát állta a pillantását, és a csendben így szólt:

– Igen. Nagyon nehéz elfogadnom ezt.

A herceg egy ideig még rámeredt, majd harsányan fölnevetett.

– Ez nagyszerű! Két falubolondja! Valóban itt akarsz hagyni mindent, és eltűnsz erről a világról? Mielőtt még teljesen kiveszekedtük volna magunkat?

Az apát évődő mosollyal válaszolt.

– Ismered a hitemet. Olyan átkozottul nehéz elfogadni azt?

– Igen! – rikkantott a herceg újabb nevetési roham közepette. – Átkozottul nehéz elfogadnom, hogy az egyetlen épeszű ember akit ismerek tökfej!

Nevetése hirtelen megszakadt, mintha nem is lett volna miért nevetnie. Hosszú ideig csendben ültek. Az apát néha mintha szólni készült volna, de mindannyiszor meggondolta a dolgot.

– Nos? – kérdezte végül a herceg. – Keressük tovább az Ördögöt?

Az apát akaratlanul megrázta a fejét, mint aki már el is felejtette mi járatban van. Majd megkérdezte:

– Ahhoz, hogy... továbbmenj... a herceg testének meg kell halnia?

– Igen.

– Miért?

A herceg ismét a tartályra mutatott.

– Csak ilyen módon tudom ellenőrzés alatt tartani a révület állapotát. Egyébként csak el-elhagyni tudom a herceg testét, de kénytelen vagyok mindig visszatérni. Amikor viszont ez a test meghal, ugyanúgy *kénytelen* leszek újat választani.

– És... – szólt lassan az apát a másik tartályra pillantván –, akkor mit tennél, ha... amennyiben...

– Amennyiben kedved támadna elhalasztani égi atyáddal való találkozásodat?! – kiáltott a herceg. – Nem lenne sok tennivalóm. A testedet külsőleg és belsőleg némileg meg kéne tisztítani, aztán alámerülhetnél a tartályba. Az oldat mindenről

gondoskodna. Minden külső beavatkozás nélkül. És persze szükség lenne még egy személyre itt a teremben. Az új testedre. Az első útitársadra.

– Azt hittem, hogy... ezt elő kell készíteni... gyakorolni...

A herceg határozottan megcsóválta a fejét.

– Nem szükséges. Az oldat mindent elintéz. Már sokszor kipróbáltam.

– Kipróbáltad? Hogyan?

– Állatokkal.

– *Állatokkal?*

– Igen. Kutyákkal.

– *Kutyákkal?*

– Igen. És egerekkel.

– *Egerekkel?*

– Kutyákkal és egerekkel. A kutyák jobbak. Pontosabban követhetőek a változások. Egy kutya tulajdonságai – például az, hogy vezényszavaknak engedelmeskedik – egy másik kutyára átvethetőek, ha megugrasztjuk a kutya lelkét.

– *Megugrasztjuk a kutya lelkét?*

– Mondtam már hogy nem szeretem ezt a lélek szót. de mit mondjunk helyette? A kutya *szellemi ereje*?

– A kutya *szellemi ereje*?

– Az ördögbe is, a kutyának is kell hogy legyen *valamije*, ami által megismer téged, vagy megtanul dolgokat. Ez a *valami* kénytelen ugrani egyet, ha a kutya testét a révület állapotába helyezzük.

Az apát lassan felemelkedett és üveges pillantással az üres tartályra meredt.

– *A kutya testét a révület állapotába helyezzük...* – suttogta, mintegy önmagának. Majd sarkon fordult és bizonytalan léptekkel a kijárat felé indult.

– Mit csinálsz? – kiáltotta a herceg.

– Elmegyek innen – mondta az apát, anélkül hogy megállt vagy visszafordult volna.

– Várj egy kicsit! El kell oltanom ezt a sok hülye gyertyát!

Az apát már az ajtóban állt. Egy pillanatra megkapaszkodott az ajtófélfában, majd kilépett a sötét folyosóra.

– Várj egy kicsit, a szentségit! Egyedül úgysem jutsz ki innen!

Válasz nem érkezett.

A herceg szitkozódva a kijárat felé futott. Ott még egy pillanatra megállt, visszafordult és elkiáltotta magát.

– Ég veled Ördög, második legjobb barátom! Láttál már ilyen csökönyös butaságot?!

Fölkapta a lámpást és az apát után sietett.

Odakint hajnalodott. Bengt és Katarina, harminc méterrel a föld alatt, Vandor laboratóriumában erről mit sem tudott.

A tartályt néhány órája ismét a fekete lepel fedte. Katarina megkérte Vandort, hogy takarja le a tartályt. Nem tudták elviselni a látványt. A csontfehér testet hínárként körbefonta a hatalmas sötét hajtömeg, amely körülötte lebegett a vízben. A méterhosszúságú körmök, kecses spirálokba tekeredtek. És mindezek a világoszöld folyadékban, amely olyan intenzíven fénylett, hogy lehetetlen volt máshová nézni, mint a tartályra.

Nyolcszáz éves, élő test.

És még ha csak test lett volna! De hangja is volt. Beszélt. Szólt nekik egy másik testből.

Sokáig tartott, amíg megértették Vandor elbeszélését. De nem akarták elhinni.

Katarina föl-le járt a teremben, iszonyú iramban kérdéseket szegezett Vandornak. Kérdéseket Bütyök életéről. Dolgokról és eseményekről, amelyeket csakis ő és Bengt ismerhetett. Emlékképeket elevenített fel az óvodából, az iskolából. Az iskolaévek utáni közös útjaikról. Titkokat, intim részleteket. Mindent, ami az eszébe jutott.

Vandor nyugodtan ült és válaszolt a kérdésekre. Néha olyan részleteket is említett, amelyeket Katarina már elfelejtett. Bütyök saját szavait és gesztusait használta. Elmondta Bütyök gondolatait és érzéseit azokról az eseményekről, amelyekről a lány kérdezett. Bütyök volt. Eltekintve attól, hogy nem volt Bütyök.

Katarina egyre gyorsabban, egyre kétségbeesetten tette föl a kérdéseit. Meg sem várva a teljes választ, a férfinak szegezte a következő kérdést. Keresett valamit. Egy tévedést, egy ellentmondást, egy részt – akármit, ami leleplezné Vandor kegyetlen játékát.

De semmit sem talált.

Egy kérdés közepén elhallgatott, és a padlóra ereszkedve sírni kezdett. Bengt átölelte. Nem nyugtatólag, inkább kérlelve, Katarinától várva választ arra, hogy mindez valóban igaz lehet-e.

De már mindketten tudták, hogy igaz.

A következő percekben csak a lány csendes szipogása hallatszott. Majd az is megszűnt. Hosszú ideig szótlánul ültek.

Vandor törte meg a csendet, amikor halkán így szólt:

– Sajnálom, hogy ennyire felkavart a dolog. De elkerülhetetlen volt.

– Sajnálod – suttogta Katarina és nevetésszerű hangot hallatott. – Sajnálod...

Aztán ismét sokáig hallgattak.

– Visszamegyünk a házba – szólt Vandor. – Hosszú napunk volt. Holnap folytatjuk.

Katarina fölnézett rá, először amióta sírni kezdett.

– Mit folytatunk? Mit akarsz tőlünk?

Vandor nyugodtan felelt:

– Betartottam az ígéretemet. Megértettétek, hogy mi történt az elmúlt hetekben.
– Talán...

– Persze, hogy megértettétek! És ennyi most elég. Teljesen kifáradtam. Ti is. Fölmegegyek a házba és alszom egyet.

Főllált, egy falitelefonhoz lépett és beszélni kezdett a kagylóba.

Katarina a hátára meredt, és mély, morgásszerű hangot hallatott. Mint egy csapdába esett vadállat. Legszívesebben kitépte volna a férfi kezéből a kagylót, a falhoz csapta volna, és megnyugtató választ követelt volna kérdéseire. De Vandornak igaza volt. Megint igaza volt az átkozottnak... Mert a lány moccanni sem tudott a fáradtságtól.

Aludni kell.

Aludni.

Aludni és remélni, hogy holnap is fölébred. Vagy talán azt remélni, hogy nem ébred föl? Homályos volt, hogy mit kell remélni.

Vandor befejezte a telefonbeszélgetést. Közölte Bengttel és Katarinával, hogy előkészítenek a számukra egy hálószobát.

Majd elindult fölfelé a hosszú lépcsőn.

Katarina és Bengt nehéz léptekkel, csendesen követték.

A kincseskamra felé. A sötét pince felé. Cézanne tájképe felé. Vandorland felé. És a Vandorlandon túli világ felé. Talán...

De Katarina tudta, hogy a Vandorlandon túli világ már sohasem lesz az, ami volt. Eddig az volt a *világ*. Nem több, nem kevesebb. És most a *Vandorlandon túli világgá* változott. Mindörökre.

A Vandorlandon túli világ... Ahol mindenkinek csak egy élete van. Köztudott. *Köztudott?* Legjobb tudomásunk szerint. *Legjobb?* Csak egy élet. Még szerencse. *Szerencse?*

Egy élet és egy halál.

Egy életem egy halálom, ha megélem, meghálálom.

Fölnevetett.

Valóban ideje volt, hogy *előkészítsenek számukra egy hálószobát*. Egyetlen másodperccel sem volt túl korai.

Előkészítsenek egy hálószobát?

Nini! Milyen komikus! Ahogy Vandor lábai, közvetlenül előtte, föl-le emelkednek a lépcsőn. Egyik láb. Másik láb. Egyik láb. Másik láb...

Aztán fölfedezte, hogy az egyik láb a vezérláb volt! Az diktálta a tempót és az irányt. A másik csak utánozta.

Talán ha elkapná a vezérlábat?! Ott hátul. Az Achilles-inat! Jól beleharapni! Hiszen Achillesnek ez volt a gyenge pontja. Talán Vandornak is. Nem lehet külön Achillesnél!

Ismét fölnevetett. De most óvatosan. Hangtalanul. Titokban. Nem szabad elárulni, hogy leleplezte a vezérlábat.

Előkészítenek egy hálószoabát? Előkészítenek?

De tényleg! Próba szerencse. Aki mer az nyer!

Csatakiáltást hallatott és előrevetette magát.

Természetesen a vezérláb felé.

*

– Nos? – kérdezte mosolyogva a herceg. – Lesz ítélethirdetés?

Az apát fogata már a kastély lépcsőjénél állt. A lovak türelmetlenül rúgkapálták a földet. A fiatal szerzetes, úgy látszott, nem volt valami elsőrangú kocsis.

Az apát gondolkozott egy kicsit és megcsóválta a fejét.

– Nem hiszem, hogy ez az Ördög műve lenne. De úgy hiszem, hogy az Ördög figyel – és roppant elégedett. Ő sem végezhetett volna jobb munkát. Olyan kísértést hoztál létre, amely minden más kísértésnél erősebb. Az aranynál. A testnél. Olyan kísértést, amely egyetlen halandót sem hagy közömbösen.

A kert felé fordult.

– Habár, ki tudja! Talán maga az Úr segített neked! Hogy megajándékozzon bennünket a végső kísértéssel. Hogy a legutolsó pillanatban is még próbára tegyen minket! Hogy örömkünk, amikor mégis hazatalálunk hozzá, még nagyobb legyen! Úgy neki, mint nekünk!

A herceg olyan kézmozdulatot tett, mint aki nem hisz a fülének.

– Valóban bolond vagy!

– Lehetséges – mondta az apát és fölszállt a kocsiára. – Lehetséges...

A szerzetes eddig is alig tudta féken tartani a lovakat, most pedig elindította a fogatot, mielőtt az apát erre utasítást adott volna.

A két öregot meglepte a váratlan indulás.

– Várj! – kiáltott a herceg. A kocsi mellett szaladt. – Legalább vigyél magaddal gyógyfüveket!

– Nincs szükségem rá! – kiáltott vissza az apát.

– Badarság! Hiszem látom, hogy fájdalmaid vannak!

– Nem számít!

Kiintett az ablakon és kezük egy pillanatra összeért. Aztán a fogat nekilódult, a herceg egyedül maradt a néptelen udvaron. Mozdulatlanul állt. Sokáig. Majd fölkapott egy marék kavicsot a földről és a réges-rég eltűnt fogat után hajította.

– Hülye pap...

*

Bengt fölriadt és egy csapásra fölült. A hangok, amelyeket hallani vélt, eltűntek. Csak Katarina szabályos lélegzetvétele hallatszott az ágy túoldaláról.

A függönyökön át beszivárgott a napfény.

A karórájára pillantott. Késő délután volt.

Vagy kora reggel? Mióta alszik? Időérzéke teljesen megszűnt.

Aztán ismét meghallotta a hangokat. Nevetést és beszédfoszlányokat odakintről.

Fölkelt az ágyból, az ablakhoz lépett, kilesett a függönyök között. A szomszéd ház verandáján három férfi kártyázott. Egyikük Vandor volt.

Az asztalon két félig kiürített borosüveg állt. A férfiak hangulata, úgy tűnt, kitűnő volt. Az egyik éppen, lemondó mozdulattal, középre dobta utolsó lapjait. Mondott valamit, mindhárman nevettek. Majd felállt, egy pillanatra eltűnt a házban, újabb üveggel tért vissza. Szakértőkre valló körülményességgel megkóstolták az új bort és élénk beszélgetésbe kezdtek, feltételezhetően a különböző borfajtákról.

Aztán osztottak. A játék folytatódott.

A fiú székét húzta az ablakhoz és tovább figyelte a kis csoportot.

Három jó barát kártyázik és borozgat. Semmi figyelemreméltó...

Semmi figyelemreméltó! Eltekintve attól, hogy a férfiak közül kettőnek fogalma sem volt arról, hogy a harmadik kicsoda! Csak annyit tudnak, hogy a munkaadójuk, és hogy egy évi fizetésük magasabb, mint amennyit a legtöbb ember egész életén át keres.

Egy ősrégi családi vállalat – mondta Vandor az éjszaka. Talán a világon a legrégebbi. Jelenleg körülbelül hatvan emberből áll. Felváltva dolgoznak. Évente három hónapnál többet sohasem kell eltölteniük idefent. Az idejük többi részét szabadságon töltik, azt tesznek, amit akarnak. Legalábbis, amíg tartják magukat bizonyos, több százéves, íratlan szabályokhoz.

És *Vandor!* Akit persze nem úgy hívnak. Aki néhány napja még azt sem tudta, hogy él egy ilyen nevű férfi. Most pedig ott ül a testében. Minden emlékképét és tudását magában hordozza. Csekély ráadásként mindarra, amit már tud.

Emlékezett Vandor szavaira:

Lehetek agysebész vagy zongoraművész. A Pápa vagy az Egyesült Államok elnöke. Bármí. Bárki. Bármikor. Minden tudásom megvan ahhoz, hogy agysebész vagy zongoraművész lehessek. Voltam már mindkettő. Hogy a Pápa legyek, vagy az Egyesült Államok elnöke, csak annyit kell tennem, hogy a közelükbe kerüljek, elharapjak egy méregkapszulát, megválljak a jelenlegi testemtől és az övékbe költözöm...

Bengt most hangosan megismételte:

– Bármí. Bárki. Bármikor.

De ez nem volt igaz. Mert Vandor sohasem változhatott azzá a bolond fiúvá, akit Büttyöknek hívtak.

– Sohasem.

Katarina mozgolódni kezdett, Bengt az ágy felé fordult. A lány ébren volt. Fáradt mosollyal megkérdezte:

– Magadban beszélsz?

Bengt sóhajtott egyet.

– Kevesebb is elég ahhoz, hogy begolyózzon az ember.

– Igen. Sokkal kevesebb is elég.

Bengt visszament az ágyhoz és bebújt a takaró alá.

– Talán már be is golyóztunk – suttopta. – És csak álmodjuk az egészet.

Katarina nem szólt semmit. Egy ideig egymást átölelve feküdtek. Majd a lány megkérdezte:

– Mi folyik odakint?

– Semmi figyelemreméltó... Kártyázik. Nyolcszáz éves barátunk kártyázik és borozgat a szolganéppel.

Odakintről ismét nevetés hallatszott.

– *Sohasem* micsoda? – kérdezte a lány.

A fiú értetlenül nézett rá és Katarina hozzátette:

– Arra ébredtem, hogy azt mondom: *sohasem*.

Bengt a hátára fordult, egy ideig a mennyezetet bámulta.

– Bütyökre gondoltam. Arra, hogy Bütyök halott. – Egy pillantást vetett az ablak felé. – Halott. Akármit is mond *az ott*.

A lány lassan bólintott.

– Nem mondhat mást. És el is kell hinnie. Különben nem mondta volna el nekünk mindezt. Különben belátná, hogy közönséges gyilkos. És azzal nincs mit dicsekedni.

Kiugrott az ágyból, gyors léptekkel az ablakhoz ment. Bengt követte. Sokáig álltak szótlánul a függöny mögött. Figyelték a három férfit.

Aztán Katarina csendesen megszólalt:

– Lehet, hogy ő a világ legagyafúrta alakja. Aligha lehet más. De ezen a ponton teljesen vak. Teljesen vak!

– Miről beszélsz?

A lány Bengt felé fordult.

– Amikor azt mondtad, hogy *sohasem*, én másra gondoltam. *Sohasem* fogok mellé állni. *Sohasem* teszem meg, amit elvár tőlem. Teljesen vaknak kell lennie, ha azt hiszi, hogy megteszem.

– Micsodát? – kérdezte Bengt erőtlenül.

A lány türelmetlen mozdulatot tett.

– No mit gondolsz? Mit akar tőlünk?

– Nem tudom – suttopta a fiú.

De ez nem volt igaz. Tudta. De nem mertte elfogadni a gondolatot. Túlságosan ijesztő volt. Túlságosan csábító. Túlságosan felfoghatatlan. Kevésbé nyugtalanító

volt arra gondolni, hogy Vador el akarja tenni őket láb alól. Vagy arra, hogy valamilyen kísérletnek szándékozik kitenni őket. Vagy bármi másra, ahol a fiú megőrizhette a passzív áldozat szerepét.

– No mit gondolsz? – sürgette Katarina.

Bengt a lányra meredt, de nem szólt semmit. Katarina harmadszor is feltette a kérdést.

A fiú gyámoltalan mozdulatot tett.

– Azt mondta, hogy részesévé válhatnánk egy *hosszú távú vállalkozásnak*...

– Mondta bizony! Vagyis?

– Be akar avatni minket a titkaiba...

– Hiszen ezt már megtette!

Bengt nyelt egyet és csendesen, mint aki megadja magát, megkérdezte:

– De miért minket választ? Miért pont minket?

Katarina sóhajtott egyet és leült a székre, amelyet Bengt korábban az ablakhoz húzott. Egy ideig csukott szemmel, mozdulatlanul ült. Majd halványan elmosolyodott.

– Azért mert tetszem neki.

– Ne hülyéskedj...

– Pedig így van. Ilyen rohadt egyszerű a dolog! Te vagy a ráadás. Potyautas az örökkévalóságba.

– Ne hülyéskedj. Azt akarod mondani, hogy nyolcszáz évre volt szüksége ahhoz, hogy...

– Ahhoz, hogy megtalálja az *igazit*? – nevetett Katarina. – Nem, ezt azért nem képzelem, hogy egyedülálló lennék az egész világtörténelemben. Lehettek már előttem ezrével a menyecskék. De most más volt a helyzet. Egy számára nagyon szokatlan helyzetben találkoztunk vele.

Bengt lassan bólintott.

– Igen... Talán életében először, segítségre volt szüksége.

– Persze! Semmit sem tehetett! A folyadék abban az átkozott akváriumban kezdte a hatását veszteni! És romantikus lelke aligha találta csábítótnak a gondolatot, hogy a stockholmi városi kórház elfekvőjében térjen örök nyugalomra!

Odakintről nevetés és vidám kiáltások hangzottak. Valaki ismét megnyert egy partit.

A lány fölállt.

– Emlékszel mit mondott? *Állandóan élt bennem a kísértés, hogy beavassak valakit a titkomba. De a félelem, hogy kihasználnának, mindig erősebbnek bizonyult.* Így aztán halogatta a döntést, évszázadról évszázadra. Hiszen semmi *ésszerű* oka nem volt, hogy megossa valakivel a titkát. Legfeljebb az a buta vágyakozás, hogy megtörje a magányát. De az ördögbe is! Egy igazi férfinak meg sem kottyán néhány száz év magány?! Miért siesse el a dolgot? Hiszen halhatatlan. Lehet alud-

ni egyet rajta. Elborozgatni! Elkártyázgatni! Vagy motorbiciklivel száguldozni az éjszakában! És remélni, hogy majdcsak fálnak rohan valahol! Majdcsak jön egy újabb, fantasztikus *ugrás*!

Az utolsó szót olyan heves megvetéssel mondta, hogy Bengt beleborzongott.

– Nyugodj meg egy kicsit. Mégsem elmebeteg szörnyetegről van szó.

– Nem akarok megnyugodni! – kiáltotta harciasan a lány. – És nem állítottam, hogy *elmebeteg* szörnyeteg! Csak egy *teljesen normális* szörnyeteg! Mit számít, hogy milyen szörnyeteg?! Akárhogy is volt, a városi kórház gyengéd gondozása közben rájött, hogy nem annyira sebezhetetlen, mint gondolta. Habár a dolog gyakorlati részét, a mi segítségünkkel, megoldotta. De elképzelhető volt, hogy nem-sokára, talán újabb röpké nyolcszáz év múlva, hasonló bajba kerül. Úgyhogy most már volt *ésszerű* oka is arra, hogy valakivel megossa a titkát. És úgy gondolta, hogy velünk két legyet üthet egy csapásra. Bütyköt választotta. Rajta keresztül pedig mindent megtudott rólunk. És némi gatyázás után úgy döntött, hogy megfelelünk. Nagy kegyesen megszabadít minket földi dolgainktól és az örökkévalóság kis hercegévé és hercegnőjévé emel föl minket! Nagy megtiszteltetés! Odavagy, mi?!

– Hagyd már abba! – tört ki a fiúból. – Rám vagy ilyen mérges?

– Magamra vagyok ilyen mérges! Kezdetől fogva tudtam, hogy valami nincs rendben! De nem csináltam semmit!

– Mit tehattünk volna? Magunktól sohasem jöttünk volna rá, hogy miről van szó.

– De meg se próbáltuk! Csak fejjel rohantunk a fálnak!

Hevesen megrázta a fejét.

– Világos, hogy az a sok pénz vette el az eszünket!

– De... – mondta Bengt és elhallgatott.

– De micsoda?!

– Nem tudom... Minden olyan zavaros. Nem lenne jó, ha megint elsietnék a dolgot.

– Úgy gondolod, hogy elsietem a dolgot? – kérdezte élesen a lány.

– Nem... Azaz igen. Nem tudom. Nem értem, hogy hogyan lehetsz ilyen... egyértelműen elutasító.

– Egyértelműen elutasító?! Hát tudd meg, hogy nem vagyok az! Ettől megy szét az agyam! Hogyan is lehetnék egyértelműen elutasító! Létezhet egyáltalán valaki, aki egyértelműen elutasító?! De nem akarom, hogy az életem játszótérre változzon!

– Játszótérre?

– Hát mi mássá?! Mit művel ez az alak? Mindent tud! Mindenre képes! Mindent megtehet! És igazából semmi sem érdekli! Csak játszik! De az én életemmel ne játszadozzon!

Bengt kövé meredten hallgatta. A lány vadul hadonászva tovább beszélt:

– De már késő! Itt vagyunk! Itt vagyunk a játszótéren! Hogyan tudnánk visszautasítani? És hogyan tudná elfogadni az elutasítást? Nem tudja! Hogyan is tudná? Hogyan is engedhetne el minket az évszázad sztorijával? Mit évszázad? Az évezred sztorijával! Az emberiség történetének legnagyobb sztorijával! Vagy csatlakozunk hozzá, vagy pedig... Vagy pedig nem tudom! Ő sem tudja! Más lehetőséget el sem gondolt! Ez a tökkelütött marha adottnak veszi, hogy elájulunk az örömtől és a lábát csokolgatjuk! Mert különben...

Nem fejezte be a mondatot. Odakintről újabb vidám kurjongatás hallatszott.

Bengt megköszörülte a torkát.

– Hiszen még nem mondta meg, hogy mit akar. Talán csak... valami segítséget.

A lány megcsóválta a fejét.

– Dehogyan. Szolgái már vannak. Szövetségesekre vágyik.

Bengt lehuppant az ágyra és maga elé meredt.

– Ilyen nincs... – szólt, mintegy önmagának.

Odakint a férfiak véget vetettek a játéknak. Vandor föllállt és elindult a ház felé, egyik lábára kissé sántítva, mint akinek a sarkába haraptak.

*

Villámgyorsan jött és váratlanul. Félúton a kastély és a kolostor között. Mint az egybehangolt támadás. Nemcsak néhány különálló ín és izom, amely, mindenik a maga módján, teste mulandóságára emlékeztette.

Nem. Ez másféle fájdalom volt. Mintha teste összes fájdalma a mellkasa táján futott volna össze. Mintha, lassan és ellenállhatatlanul, hatalmas satuba préselnék. Nehezen, zihálva lélegzett. És megértette, hogy ez a vég kezdete.

Pánikba esett.

Odakiáltott a fiatal szerzetesnek, hogy fordítsa meg a kocsit, és hajtson vissza a kastélyba.

A fiatalember alig kezdett bele a nehéz manőverbe, a keskeny erdei úton, amikor az apát ismét rákiáltott:

– Várj! Megállunk!

Mielőtt a szerzetes megértette volna az apát szándékát, és a segítségére siethetett volna, az már le is lépett a kocsiról, néhány lépést tett a fák között. Majd háttal az útnak megállt.

A szerzetes kissé csodálkozva figyelte, de nem volt nyugtalan. Megszokta már az apát gyakran érthetetlen, szeszélyeit. Egy ideig még nézte, aztán lekászálódott a bakról, és az út másik szélén könnyített magán. Majd újra fölszállt és tovább várakozott.

Az apát mindvégig mozdulatlanul állt.

Amikor, hosszú idő elteltével, ismét a kocsi felé fordult, a szerzetes látta, hogy arca halottfehér és verejtékben úszik. Ijedten a segítségére indult, de az apát leintette.

– Semmi baj... Hazamegyünk. Semmi keresnivalónk a kastélyban.

Amikor a fogat késő éjszaka beállt a kolostor udvarára és a fiatal szerzetes kinyitotta az utazófülke ajtaját, rémülten felkiáltott. Majd hanyatt-homlok segítségért rohant. De sejtette, hogy az apátnak már nincs szüksége segítségre. Itt, a földi életben.

*

– Miért minket választottál? – kérdezte Katarina. – Miért pont minket?

– Azt hiszem, hogy tudod – mondta Vador. – Ismered magad.

– Azt nem mondanám.

– No látod! – nevetett a férfi. – Ez is az alkalmasságodat bizonyítja.

A lány ingerülten megrázta a fejét.

– Lennél kedves ezt érthetőbben elmondani?

Vador fölállt a fotelból, és az asztalhoz ült, Bengtrel és Katarinával szemben.

A nappali szobában voltak. Amíg aludtak, felállítottak itt egy asztalt és reggelizni terítették. Dúsan megrakott hidegtálak, friss zöldségek és gyümölcsök fogadták őket. Egy fonott kosárban különféle péksütemények. Kannában kávé és tea.

Csak amikor elhagyták az emeleti hálósobájukat és megcsapta őket a frissen sült kenyér illata, fedezték föl, hogy mennyire éhesek. Két napja alig ettek. Szótlatlanul, Vador kedélyes üdvözlését sem viszonzva, asztalhoz ültek és enni kezdtek. Vador mosolyogva figyelte őket, akárcsak egy büszke atya, aki gyermekei jó étvágyának örül.

Már befejezték a reggelit, teájukat kortyolgatták, amikor Vador az asztalhoz ült, hogy a lány kérdésére válaszoljon. Egy ideig komoly arccal szemlélte őket, majd így szólt:

– Nem atomfizikusokra vagy Nobel-díjas tudósokra van szükségem. Nem könnyen elsajátítható tudományokra. Ha utána gondoltok, biztosan belátjátok, hogy másféle tulajdonságok fontosak nekem. Nehezebben elsajátítható tulajdonságok. Olyan munkatársakat keresek, akik komolyan és becsületesen állnak a dolgokhoz. Akik kíváncsiak és nyitottak. Akik nincsenek híján a humornak sem, és távolságot tudnak tartani önmaguktól is. Akik nem vesztik el a fejüket, ha hatalomra kerülnek. Egyszóval: akikben meg lehet bízni. Kezdetben semmi más nem fontos. A tudományokat, és egyéb könnyű útipoggyászt, lesz bőven időnk később bepakolni.

Széttárta a kezét és széles mosollyal hozzátette:

– A kérdés tehát nem az, hogy miért választottalak titeket. Hanem, hogy lett vol-

na-e valami okom rá, hogy *ne* titeket válasszalak?

Katarina kifejezéstelen arccal figyelte. Majd fölhajtotta a teáját és fölállt.

– Sétálok egyet... ha szabad.

Vandor megütközve válaszolt:

– Hogyne lenne szabad! Nem a *foglyaim* vagytok!

– Nem?

– Persze hogy nem!

A lány lassan bólintott.

– Akkor jó. Szóval, sétálok egyet. Addig szerezz nekünk egy autót, hogy elme-
hessünk innen!

Bengt csodálkozva pillantott rá.

Vandor hosszú ideig mozdulatlanul ült, majd így szólt:

– Csak nem akarsz magad vezetni ezen az úton?

Katarina elhúzta a száját.

– Mondasz valamit. De ha nem a foglyaid vagyunk, akkor talán valamelyik job-
bágyod megtiszteltetésnek venné, hogy levigyen minket a faluig. Onnan már ma-
gunk is boldogulunk.

Vandor mereven felelt:

– Sok mindent szerettem volna még elmondani.

– Tudom – mondta a lány. Igyekezett nyugodtan beszélni, de elcsuklott a hang-
ja. Mély lélegzetet vett és hozzátette:

– Lesz még alkalmad folytatni. De most el akarok menni innen és átgondolni a
dolgokat.

Egy ideig szótlánul nézték egymást, majd Vandor halkán így szólt:

– Ahogy akarod.

Aztán Bengt felé fordult.

– Te még nem mondtál semmit.

A fiú az asztal lapjára meredt és ideges nevetést hallatott.

– Én is sétálok egyet.

– Hát sétálj – mondta Vador lassan. – Beszéljétek meg a dolgot. Ha valóban úgy
döntötök, leviszlek titeket a faluba. Az autót természetesen megtarthatjátok.

Hátradőlt és mozdulatlanul, csukott szemmel ült, amíg az ajtó becsapódott
Bengt és Katarina mögött.

*

– Tényleg el akarsz menni?

– Nem tudom... Tényleg itt akarsz maradni?

– Nem tudom.

*

Egy emeleti szobából figyelte a település szélén céltalanul kóborló két kis alakot. Vendégei már alighanem rájöttek, hogy a Vandorlandból vezető egyetlen járható út az volt, amelyik Sperberschwertbe vezetett.

Visszatekerte a szalagot és negyedszer is elindította.

– Bárki. Bármí. Bármikor.

Bengt hangja volt. Majd egy kis szünet után:

– Sohasem.

Elzárta a készüléket és egy ideig előre-hátra tekerte a szalagot, amíg megtalálta azt a részt, amit keresett.

Katarina hangja töltötte be a szobát. Keserűen és dühödten.

– Vagy csatlakozunk hozzá, vagy pedig... Vagy pedig nem tudom! Ő sem tudja! Más lehetőséget el sem gondolt! Ez a tökkelütött marha adottnak veszi, hogy elájulunk az örömtől és a lábát csókolgatjuk! Mert különben...

Egy gyors ütéssel leállította a szalagot. Egy pillanatig mozdulatlanul állt, a készülék fölé hajolva, majd egy dühkiáltással lesöpörte a magnetofont az asztalról, olyan erővel, hogy az a túlsó falnak repült.

Visszatért az ablakhoz.

Bengt és Katarina a szakadék szélén ácsorogtak, néhány méterre egymástól, különböző irányba fűrkészve, mint két idegen.

Mint két idegen utazó, aki eltévedt a hegyekben.

Vandor egy ideig figyelte őket. Aztán döntött. Csendesen sóhajtvá a telefonhoz nyúlt, hogy kiadja a megfelelő utasításokat.

*

Katarina határozottan elutasította, hogy még egy éjszakát töltsenek odafent. A két autó késő este útnak indult. A sötét Mercedes haladt elől, Vandorral a kormány mögött. A másik autó szorosán követte. Az fogja majd Vandort visszavinni Vandorlandba.

Az indulást követő percekben egyikük sem szólt. Bengt és Katarina mereven ült a hátsó ülésen. Vandor teljesen nyugodtnak látszott. Halkan dudorászott magában, hátradőlve, balkézével kormányozva. Jobb keze lazán a sebességváltón pihent.

Katarina éberen figyelte a férfi minden mozdulatát a hátsó ülésről. Képtelen volt elhinni, hogy Vandor egyszerűen útnak ereszti őket. A lány korábbi viselkedését, vendéglátójukkal szemben, az a meggyőződés vezérelte, hogy Vandor minden lehetséges eszközzel megpróbálja ott tartani őket. Most, hogy az autóban ült, útban a kimondhatatlan nevű falu felé, úgy érezte, mintha becsapták volna. Mintha túljártak volna az eszén. Saját kérése, hogy elmehessenek, alighanem csak kísérlet volt, hogy nyomás alá helyezze a férfit. Hogy megvizsgálja a reakcióit. Így aztán teljesen zavarba jött, amikor Vandor könnyed vállrándítással a beleegyezését adta.

Talán nem akar elmenni?

Talán azt szeretné, hogy a férfi ott tartsa?

Semmiben nem volt biztos. Csak abban, hogy valami nincs rendjén. Nincs rendjén, hogy a férfi ilyen egyszerűen útjára ereszti őket.

Indulás előtt körbevezette őket a faluban. A település közepén, egy nagy talajfelületről kiderült, hogy mesterséges készítmény. Műanyagból és fémről készült közet-imitáció. Elektromos vezérléssel szétnyitható volt és, mintha csak egy James Bond film kulisszáit látták volna, egy föld alatti helikopterhangárt pillantottak meg. Két menetkész, lövegekkel felszerelt harci helikopter és egy nagyobb, teherszállító helikopter rejtheje volt. Az utóbbi a *test* szállítására készült, speciális tartállyal felszerelve, amely, Vandor állítása szerint, sértetlen maradna, akkor is ha a helikopter lezuhanna.

– Bízom bennetek – mondta Vandor. – Különbem nem lennétek itt. És különben nem hagynám, hogy elmenjete. Soha senkit nem avattam be a titkaimba. Azt is tudjátok, hogy hol van a *test*. És ez az egyetlen pont, ahol támadható vagyok. Akármennyire is bízom bennetek, most már nem fogok azon tünődni, hogy vajon a biztonsági intézkedéseim mennyiben indokoltak és mennyiben mániákusak. Ha a legkisebb okom is lesz feltételezni, hogy visszaéltek a bizalmammal, megszakítom a kapcsolatunkat. A *testet* más helyre költöztetem és sohasem fogtok újra megtalálni. Ti viszont nem tudtok eltűnni. Mindig meg foglak találni benneteket. És mindenki mást, akit esetleg beavattok a dologba. Szóval ne hamarkodjatok el semmit. Gondoljatok át mindent, és hallassatok magatokról.

A lány feleslegesnek és otrombának találta a fenyegetést. Ugyanolyan feleslegesnek, mint a helikopterek mutogatását. Úgy tűnt, Vandor igyekszik azt mutatni, hogy nyitott kártyákkal játszik. A kérdés csak az volt, hogy milyen lapokat rejtett el a kabátujjában.

Már nem járhattak messze Sperberschwertől, amikor Katarina előrehajolt és megkérdezte:

– Miben sántikálsz?

– Tessék?

– Jól hallottad.

Vandor egy pillanatra hátra fordult és a lányra pillantott.

– Leviszlek titeket a faluba...

– És utána? Figyeltetni fogsz minket?

– Úgy lesz, ahogy mondtam. Megtarthatjátok az autót, senki sem követ benneteket.

Katarina azzal a biztos tudattal dőlt hátra, hogy a férfi hazudik.

Nemsokára maguk mögött hagyták a meredek útszakaszt. A falu szélén Vandor megállt. Akárcsak a másik autó, közvetlenül mögöttük.

Vandor futó pillantást vetett Bengtre és Katarinára.

Parancsoljatok – mondta gyorsan és kiszállt az autóból, anélkül, hogy kikapcsolta volna a motort. Majd intett a másik autó vezetőjének, hogy forduljon a járművel. A férfi még egyszer intett nekik és beszállt a másik autó hátsó ülésére. A következő pillanatban már útban volt Vandorland felé.

5. Bengt

Aztán egyedül voltak.

– Te jóisten! – sóhajtott Katarina és arra a pontra meredt ahol Vandor autója eltűnt a hegyoldal. Ugyanabban a pillanatban Bengt hörgésszerű hangot hallatott és görcsösen belemarkolt a vezetőülés háttámlájába.

– Mi baj? – kérdezte ijedten a lány.

Bengt egy kézmozdulattal jelezte, hogy minden rendben, de még vett néhány gyors és mély lélegzetet, mielőtt Katarina felé fordult volna.

– Semmi baj. Légszomj... vagy micsoda. Pihenek egy kicsit.

Fejét a lány ölébe hajtotta és lehunyta a szemét. Katarina gyengéd mozdulattal hátrasimította a fiú haját.

– Talán mégsem kellett volna elvállalnod azt a kórházi munkát.

Bengt fáradt mosollyal válaszolt.

– Hiszen milyen jövedelmező volt...

– Igen – sóhajtott Katarina. – Jövedelmező.

Az motor csendesen duruzsolt. Hosszú ideig egyikük sem mozdult. Aztán Katarina megkérdezte a fiútól, hogy jobban van-e.

– Jobban – dörmögte Bengt. – De szívesen feküdnék még így néhány hétig.

Katarina csendesen nevetett.

– Nem itt. Nem ebben a rohadt kocsiban. Menjünk innen! Vezessek? Vagy vezetesz?

Bengt fölült.

– Miért ne?

Átkászálódtak az első ülésre. Bengt előrébb húzta a vezetőülést és beállította a visszapillantó tükröket. Majd lassan átgurultak a néptelen falun és nekivágtak a koromsötét országnak.

*

Kleinhammer felügyelő csendesen mormogva átrágtá magát az irathalmazon. Majd hátradőlt a karosszékekben, néhány másodpercig a tapétára meredt és mélyet sóhajtott.

– Hát ez meg mi a fene?

Újra kezdte.

Maga elé húzta a legfelső és legkorábbi keltezésű iratlapot. Ez a török tizenkét

Lisztés István: Taglejtés
bronz
195 cm magas

Lisztés István: Taglejtés (részlet)
bronz
195 cm magas

évvel ezelőtt kiállított tartózkodási- és munkavállalási engedélye volt. Egy ideig a fényképet szemlélte.

– Dübüllü Abdürrezzak... Fehér mint a hó. Soha semmi dolgunk nem volt vele. Úgy tűnik, mást sem tett az elmúlt években, mint a Leopold étteremben főzőcskézett. Fizette az adóját. Fizette a lakbérét. Havonta egy csekk a mamának. Mindig ugyanakkora összeg. És alig kétszáz frank költőpénz. Persze, ingyen étkezik az étteremben. De mégis. Kis remete? Úgy tűnik. Aztán történik valami. De mi az ördög történik? Köhler és Pergola. Bumm-bumm, mint a moziban. És másnap eltűnik. Felmondanak neki. Állítólag valami vita volt a fizetése körül. Aztán két hétig se híre se hamva. Azazhogya...

Előkereste az ankarai rendőrség jelentését.

Nem, Abdürrezzak nem utazott haza a falujába. A török rendőrség azonban szeretné *a svájci bűnüldöző hatóságok figyelmét felhívni egy különös tényezőre, amely talán összefüggésbe hozható az említett személy eltűnésével...*

Abdürrezzak szülőfalujában minden egymás hegyén-hátán. Anyácska megkapta a havi csekkjét a fiától. De ezúttal nem a szokásos százötven svájci frankot. Hanem egymillió amerikai dollárt. És egy táviratot: *Új étterem. Jobb beosztás. Magas előleg. Sok munka. Kevés idő. Egy ideig nem hallatok magamról.* A csekket és a táviratot egyazon napon adták föl. A gyilkosságot követő napon. Azon a napon, amikor felmondtak a töröknek. Azon a napon, amikor eltűnt.

Egy millió istenverte amerikai dollár!

Anyácska sír és semmit sem ért. Nem kell neki a sátán pénze! Azt mondják meg, hogy hol van a fia!

A török rendőrség is köszönettel nyugtázná, ha a svájci kollégák felvilágosítást tudnának nyújtani az említett pénzösszeg eredetéről. *Adótechnikai okok miatt...*

Adótechnikai okok! Jó vicc. Egyszerűen szétveti őket a kíváncsiság.

Nem is csoda.

Abdürrezzak korábban még csak bankszámlával sem rendelkezett! Honnan jön ez a pénz? Amit ráadásul egy állítólagos fizetésvita után ad postára. Nevetséges! Ezt a féleszű pincért újra ki kell hallgatni.

Megint sóhajtott egy nagyot, és előhúzta a stockholmi papírokat. A legutolsó alig két órája érkezett. Ez indította el a lavinát. Ha ez nem érkezett volna meg, valószínűleg az összes többi irat a külföldi osztály polcain porosodott volna az idők végezetéig és sohasem jutott volna a gyilkossági csoport tudomására. De most itt állt minden, egy kupacban.

Újra elolvasta a legfrissebb jelentést.

Egy magára hagyott kisbuszban, Stockholm egyik külvárosában, rábukkannak azon Dübüllü Abdürrezzak nevű török állampolgár földi maradványaira, aki három nappal korábban figyelemreméltó körülmények között lépte át a Svéd Királyság határát. Kétségtelen, hogy gyilkosság áldozata lett. A halál oka egyetlen kés-

szúrás a szívébe. Az orvosi vizsgálat szerint a gyilkosság eszköze keskeny, kétélű és borotvaéles penge. Igen ritka fegyver, amelyet a tettes nagy biztonsággal kezelt. Profi munka. Egyéb körülmények is erre utalnak. A busz telis-tele van hivatásos lehallgató készülékekkel. De semmi mással. Egyetlen papírfecni sem utal a berendezés céljára. A készülékek eredete ismeretlen. Nem úgy maga a jármű. Azt két héttel korábban bérelték Stockholmban. Egy francia útlevélet felmutató férfi, aki angolul beszélt. Neve és egyéb adatai természetesen az autókölcsönző irodában feljegyezve. Jean Baptiste Poquelin. Párizsi lakos. A svéd rendőrség számára ismeretlen. A francia rendőrséghez és az Interpolhoz intézett előterjesztések ez ideig eredménytelenek. Az autókölcsönző vállalat tisztviselője csak egy dologra emlékszik pontosan. A férfi nagyon magas volt. Tehát nem lehetett a török. Amennyiben az ember azzal a gondolattal játszadozna, hogy Abdürrezzak már *azelőtt* Svédországban tartózkodott, hogy a stockholmi repülőtéren nagydobra verte az érkezését. Mert valamivel diszkrétebb beutazási módot is választhatott volna. Szerencse is kellett a dologhoz, nem is kevés. Talán egyszerűen csak bolond volt és nem törődött vele, hogy elkapják-e vagy sem?

Előkereste annak az útlevélnek a fénymásolatát, amelyet a török a stockholmi repülőtéren hagyott. Az útlevélkép kétségtelenül Abdürrezzakot ábrázolta. És az útlevél-ellenőrző rendőr biztos volt benne, hogy a fényképen látható személy azonos volt azzal, aki megszökött tőle. Valamint azonos volt a buszban talált hullával.

Megszólalt a telefon. Mivel a felügyelő azt az utasítást adta ki, hogy senkit ne kapcsoljanak, sejtette, hogy ki lehet a vonal végén. Egy ideig kedvetlenül nézte a készüléket, majd megemelte a kagylót.

– Kleinhammer.

– Oberbein. Hogy van? Épp most kaptam meg a fordításokat. Ronda paksaméta. Mit hámozott ki belőle?

– Még semmit. Most olvasom.

– No igen – jött a türelmetlen válasz. – De mit gondol? Mi folyik itt?

A felügyelő csendesen sóhajtott. Természetesen nem hitte el, hogy Oberbein *épp most* kapta meg az anyagot. Biztos volt benne, hogy a főnöke már szépen átolvasott mindent – és nem értett semmit. Különben nem érdekelt volna a felügyelő véleménye. Különben elmondta volna, hogy miről van szó, és milyen irányba kell nyomozni. Ahogy ez már lenni szokott.

A felügyelő némi kárörömöt érzett. Nyugodtan válaszolt.

– Úgy van ahogy mondja: ronda egy paksaméta. *Én sem* jutottam még semmi messzebb menő következtetésre.

A vizsgálóbíró figyelmen kívül hagyta a csípős megjegyzést.

– No igen. De egyelőre még nem sajtóértekezleten ülünk. Úgyhogy mondja el, hogy mire gyanakszik.

A felügyelő kezdett dühbe gurulni.

– Hogy mire gyanakszom? Hát, vagy kémkedésről van szó, vagy baloldali terrorizmusról, vagy jobboldali terrorizmusról, vagy maffia ügyletekről, vagy régi náci kincsekről, vagy pedig valami *egész másról*. Ez a határozott gyanúm.

Egy pillanatig csend volt a vonal végen.

– Nagyon vicces. Amennyiben *még határozottabb* gyanúja támadna, hívjon vissza. Körülbelül egy óra múlva. *Legkésőbb!*

Megszakadt a vonal.

A felügyelő káromkodott egyet és újra a papírok fölé hajolt.

Ernst Köhler... A kihallgatások sehova sem vezettek. Egyfolytában ugyanazt hajtogatta: A svédekkel korábban sohasem találkozott. Barátaival a legjobb hangulatban tért be az étterembe és esze ágában sem volt senkivel ujjat húzni. Szilaj jókedvében ismerkedni próbált. Elviccelődni a külföldiekkel. Szívélyes tréfálkozására ez a karatés örült súlyos sértésekkel válaszolt, amelyek hamarosan brutális ütlegekké változtak. Köhler rálőtt, hogy az életét mentse. Önvédelemből. Hiszen ekkor már mindkét barátja eszméletlenül feküdt a földön. Azt hitte, hogy a svéd agyonütötte őket.

És így tovább.

Egy jó ügyvéddel, aki összezavarja a tanukat, talán meg is úszhatja a dolgot. De nem ez volt a fontos. Az egyetlen érdekes kérdés az volt, hogy tud-e Köhler még valami mást is. Bármit, ami kapcsolatba hozható a történet többi részével. A másik gyilkossággal.

És esetleg a harmadik gyilkossággal?

Pergolát, mindössze egy nappal azelőtt, hogy Zürichbe érkezik, kihallgatja a stockholmi rendőrség. Egy kórházi halálesettel kapcsolatban. Aztán felfüggesztik a nyomozást, mert a boncolás kimutatja, hogy természetes halálról van szó. Szív-szélhűdés...

De mégiscsak furcsa, hogy valaki egyik nap hullába botlik Európa egyik felében, másnap pedig őt lövik agyon Európa másik felében. Lehetséges, hogy több különböző történetről van szó és az érintkezési pontok csakis véletlenszerűek?

Nem. Túl sok a *véletlenszerű* érintkezési pont.

Abdürrezzakot ugyanaz nap, vagy esetleg ugyanazon éjszaka szúrják agyon, ahogy Stockholmba érkezik. A két svéd pedig másnap Zürichbe repül!

Aztán pedig őket is mintha csak a föld nyelte volna el.

Véletlenszerű érintkezési pontok? Ugyan már.

Ez egy és ugyanaz a történet! De miféle átkozott történet?

Az ablakhoz lépett és egy ideig sötét ábrázattal szemlélte a kibetonozott hátsó udvart. Festőibb látványokban is volt már része. Aztán visszatért a telefonhoz, hogy közölje Oberbeinnal, hogy gyanúja továbbra is pontosan olyan határozott, mint ezelőtt.

Végre elaludt.

Katarina kibújt a karja alól, fölkel az ágyból, kibotorkált a fürdőszobába és bezárta maga mögött az ajtót. A vécésze fölé hajolt és hányt. Csendesen és sokáig.

Majd a padlón összekuporodva az ajtóra meredt. Félt, hogy megmozdul a kilincs és Bengt hangja szól hozzá: *Mi van? Rosszul vagy? Miért zárkóztál be?*

Bengt...

Sírt. Csendesen és sokáig. Aztán hideg vízzel leöblítette az arcát és visszatért a szobába. Hangtalanul fölöltözött, magához vette a kézitáskáját és óvatosan kinyitotta a hotelszoba ajtaját. A folyosón futni kezdett. Lerohant a lépcsőkön és átvágott a néptelen előcsarnokon, az éjszakai portás csodálkozó pillantásától kísérve. Csak akkor lassította le a lépteit, amikor már több saroknyira járt a szállodától.

Egy bárban kávé és konyakot rendelt. Megpróbálta összeszedni a gondolatait.

Lehetséges, hogy téved? Hiszen semmi bizonyítéka nincs. Pusztán az a tény, hogy Bengt megváltozott, nem bizonyít semmit. Hiszen ki az az ember, aki ugyanaz maradna, azok után, ami velük történt? Más szóval, semmi ésszerű magyarázata nem volt, hogy miért értette meg, hirtelen, az éjszaka közepén, harmadik szeretkezésük tetőpontján, hogy Bengt már nem Bengt. Megértette, minden előzetes figyelmeztetés vagy gyanakvás nélkül, mintha hályog hullott volna le a szeméről.

Eszébe ötlött az indulás. Vandor bemutatója. A helikopterek. A fenyegetések.

Mindez csak arra szolgált, hogy a figyelmüket elterelje.

A férfi túlzott könnyedsége a lefelé vezető úton. Aztán pedig, ahogy hirtelen faképnél hagyta őket, szinte anélkül, hogy rájuk nézett volna.

Magasfeszültség. Az ugrás előtt.

Gyorsan ható mérget használhatott. És a másik autó egy holttesttel tért haza.

Így kellett hogy történjen.

Bengt hirtelen rosszuléte, közvetlenül azután, hogy Vandor eltűnt.

Minden egyezett.

Hirtelen fölfogta, hogy valaki beszél hozzá és fölneézett. A fiatalember, aki kezében egy söröskorsóval az asztalánál állt, harmadszor is megismételte a kérdését.

– Nem – mondta Katarina angolul. – Akármit is kérdezel, a válasz nem.

Reggelig járta az utcákat, aztán betért egy szállodába a város túlsó végén. Magára zárta az ajtót és egy karosszékből töltötte a délelőttöt. Néha el-elszunnyadt, de mindig azonnal fölriadt és ijedten körülnézett. Aztán, kora délután, támadt egy ötlete.

*

Közel egy óras tépelődés után Helmut úgy döntött, hogy fölhívja a rendőrséget.

– Talán nem fontos a dolog – mondta, amikor végre Kleinhammer felügyelő ke-

rült a vonalba.

– Itt a nő!

– Milyen nő?

– Hát a svéd. Itt ül és teázik. Talán nem fontos a dolog, de úgy gondoltam, hogy...

– Egyedül van?

– Igen. Egy ablaknál ül és állandóan kifelé bámul. Azt hiszem, hogy vár valakit. Nem tudtam, hogy telefonáljak-e. Talán nem fontos, de úgy gondoltam, hogy...

– Nagyon jól tette, hogy telefonált, herr Pintscher. Rögtön oda megyek. Ha a nő távozni készülne, próbálja meg valahogy föltartani!

Helmüt verejtékező homlokkal tért vissza az ebédlőbe. A nőnek hült helye volt! Az asztalon egy száz frankos bankjegy hevert. A pincér méltóságteljesen magához vette a pénzt és helytelenítő ábrázattal körülnézett. Egy tisztességes nő nem hagy maga után kilencvennégy frank borraivalót.

*

Klaus Münkkel osztályvezető úr a futó léptek zajára hátrafordult.

– Toivonen kisasszony!

Katarina kifújta magát, és bizonytalanul a Leopold étterem felé mutatott.

– Magára vártam... odaát.

A szeme vörös volt. Látszott rajta, hogy halálfáradt.

– Sajnálom, Toivonen kisasszony. Már nem a Leopoldba járok. Új szakács van. Gyengébb a koszt.

Katarina idegesen fölnevetett.

– Új szakács. Tudom.

Münkkel úr nyugtalan pillantással szemlélte a lányt.

– Egy másik étteremben szoktam vacsorázni. Örülnék, ha velem tartana.

Régimódi mozdulattal karját nyújtotta a lánynak. Szótlanul mentek egymás mellett, amíg egy közeli mellékutcában lévő kis étteremhez értek. Katarina nyugtalanul körülnézett, mintha attól tartott volna, hogy követik őket, mielőtt a bankár nyomában a helyiségbe lépett. Münkkel úr váltott néhány szót egy fiatal felszolgálólánnyal, aki kíváncsi szemeket meresztett Katarinára. A bankár megkérdezte Katarinát, hogy rendelhet-e neki valamit, de a lány a fejét rázta.

– Azaz... kérek egy kávét.

Münkkel úr rendelt, anélkül hogy az étlapba pillantott volna, és megvárta, amíg a pincérmő eltávozott az asztaluktól. Aztán Katarinára nézett.

– Toivonen kisasszony, nagyon sajnálom a történeteket. Sokszor gondoltam magára...

A lány egy pillanatra megrémült, aztán felfogta, hogy az idős ember miről beszél.

– Arra gondol, ami az étterembe történt?
 – Igen – felelt Münkel úr bizonytalanul. – De úgy látom, hogy azóta más dolgok is történtek.

Katarina elgondolkozva nézte.

– Igen – mondta lassan. – Más dolgok is történtek.

Hosszú ideig szótlánul ültek. A bankár türelmesen várt.

– Beszélnem kell valakivel – mondta a lány.

Münkel úr bólintott.

– Megtisztelne, ha engem választana.

– Münkel úr, ne értsen félre. Nem arról van szó, hogy nem bízom meg magában.

Hanem...

Elhallgatott.

Mindig meg foglak találni benneteket. És mindenki mást, akit esetleg beavattok a dologba.

– Hanem... attól tartok, hogy veszélybe sodorhatnám.

Münkel úr széttárta a karját.

– Drága Toivonen kisasszony... Hiszen már itt ülünk.

– Igen. Bocsánat. Teljesen hülye vagyok. De nem tudom, hogy szabad-e ezt tenem. Talán még nem késő, hogy...

– De igen, Toivonen kisasszony! Már késő.

A bankár hangja szigort mímelt, Katarina elnevette magát. Münkel úr mosolyogva folytatta:

– Netán *veszélybe* sodródnék? Toivonen kisasszony! Muzsika ez az én fülemnek! Már rég elfelejtettem, hogy milyen dolog *veszélybe sodródni*. Öreg ember vagyok. Mitől tartanék? Talán az életemet féltsem? Azon már nincs mit féltennem.

Katarina csendesen így szólt:

– Talán a *halálát*, Münkel úr. Azt féltheti.

– Hm... Amennyiben ez nem játék a szavakkal, bevallom, nem értem a dolgot.

Katarina komoran bólintott.

– Ez nem játék a szavakkal. Beszélhetnénk valahol zavartalanul?

– A lakásomon?

– Menjünk – mondta határozottan a lány.

Münkel úr magához intette a pincérnőt. Beszélgetésükből Katarina kizárólag a *taxi* szót értette, valamint azt, hogy a nő neve Ulrike. A pincérnő hűvös biccentéssel nyugtázta Münkel úr kívánságát, és helytelenítő pillantást vetett Katarinára, mielőtt elhagyta az asztalukat. A bankár mosolyogva fordult utána.

– Számomra igazán hízogó a hölgy gyanakvása. Szegény leány nem tudhatja, hogy az ön szépségét, Toivonen kisasszony, negyven évvel ezelőtt sem szemlélttem volna másként, mint kizárólag esztétikai érdeklődéssel. Ezért nincs családom. Nem voltam képes ilyen módon fenntartani a normalitás látszatát. Mint ahogy azt

sok barátom tette. Így hát, Toivonen kisasszony, senkiért nem tartozom felelőséggel, és teljes szívemből köszöntöm azokat a veszélyeket, amelyekbe ön engem sodorni szíveskedne.

Néhány perccel később elhagyták az éttermet. Münkel úr papírzacskóban vitte a vacsoráját. Beszálltak egy taxiba. Útközben egyikük sem szólt. A lány kibámult az ablakon, anélkül, hogy felfogta volna, hogy mit lát. Csak akkor szólalt meg, amikor beléptek a bankár belvárosi, kétszobás lakásába. Megkérdezte, hogy főzhetne-e egy nagy kanna kávéját.

Ez az este is hosszúnak ígérkezett.

*

A felügyelő mérgének, hogy Katarinát néhány vacak perccel elmulasztotta, Helmut itta meg a levét. A pincér teljesen kimerült a közel egy órás kihallgatástól. De a felügyelő számára az eredmény soványka volt. Helmut kénytelen volt néhány mellékes ponton módosítani korábbi tanúvallomását, amikor is valamivel jobb fényben tüntette fel saját szerepét az eseményekben.

Csak az egyik részlet volt érdekes. A gyilkosság napján, amikor Pergola faképnél hagyta barátait, azok utána eredtek. Ahogy Helmut korábban megfogalmazta a dolgot, *sietve rendezték számlájukat*. Mint kiderült, alaposan rendezték. A lány számolatlan százas köteget nyomott a pincér markába. Helmut azért később megszámolta a bankjegyeket. Nyolcszáz frank volt. Kissé könnyelmű módja az úti kassza kezelésének. A stockholmi rendőrség anyagában semmi sem utalt arra, hogy a két svéd anyagi helyzete olyan lett volna, hogy ilyen gesztusokat engedhetek volna meg maguknak. Igaz, hogy a számlát valóban *sietve* rendezték. De, amikor a lány néhány perc múlva visszatért az étterembe, Helmut szóvá tette, hogy kicsit többet fizetett a kelleténél. Hanyag legyintés volt a válasz. *Keep the change*. A következő számlát, valamint az aznapit, a lány egy-egy százassal egyenlítette. Kisebb számegegységeket, úgy látszik, nem ismert.

Vajon miféle forrásból ömlöttek ezek a százasok? Talán ugyanabból, ahonnan Abdürrezzak milliója?

A felügyelő egy ideig csendben törte a fejét. Néha Helmutra pillantott, aki ilyenkor mindig szolgálatkészen előrehajolt, jelezvén, hogy várja a további kérdéseket. De több kérdés nem volt. A felügyelő felállt és megkérte a pincért, hogy azonnal jelentkezzen, ha valamelyik svéd ismét felbukkanna.

A pincér fájdalmas arcot vágott.

– Ha tudtam volna, hogy ilyen fontos a dolog...

– Az ember sohasem tudhatja, hogy mi a fontos, Pintscher úr – szögezte le a felügyelő.

Visszahajtott a főkapitányságra és felhívta Oberbeint. A vizsgálóbíró szótlanul

végighallgatta. Ez szokatlan volt. És vészjós.

– Nos, Kleinhammer – vette át végül a szót –, a kezdeményezőkézsége dicséretes. De ha jól tudom, a svédek nem kérték, hogy vegyünk részt a vizsgálatukban.

– Van saját vizsgálatunk – szolt szárazon a felügyelő.

– Mit nem mond? Csak egy? Azt hittem több is van. A Köhler-ügyre gondol?

A felügyelő késlekedett a válasszal. Ez nevetséges volt! Oberbein egyszerűen a bolondját járatta vele.

– Igen, a Köhler-ügyre gondolok. Mi másra?

– Csak lassan a testtel. Honnan tudnám, hogy mire gondol? Ami viszont a Köhler-ügyet illeti, emlékeztetnem kell, hogy én vezetem a nyomozást. És úgy ítélem meg a helyzetet, hogy pillanatnyilag semmiféle intézkedésre nincs szükség.

A felügyelő csendesesen a fogát csikorgatta és nem szolt semmit.

– Talán más véleményen van? – kérdezte a vizsgálóbíró.

– Igen.

– Nocsak. Ez dicséretes. Hadd halljam!

– Ezek a dolgok összefüggnek. A stockholmi gyilkosság és a Köhler-ügy.

– Meglehet. Van valami bizonyítéka erre nézve?

– Indicumok.

– Kár.

– Erős indicumok.

– Az indicumok indicumok. Vagy talán Amerikában ezt másképp látták?

A felügyelő sóhajtott egyet. Egyesek sohasem fogják megbocsátani, hogy néhány évvel ezelőtt nyolc hónapot a New York-i rendőrség vendégként töltött.

– Akkor mit tegyünk?

– Semmit. További anyagokra várunk. Vagy formális kérvényre a svédek részéről, hogy beszálljunk.

– Értem.

– Még szerencse.

A vonal megszakadt. A felügyelő mély lélegzetet vett, úgy döntött, hogy mégsem csapja falhoz a telefont. Ellenben gyorsan összeszedte az asztalon szétszórt papírokat és elindult hazafelé, azzal a határozott célkitűzéssel, hogy legalább valamilyen hipotézist kifundáljon arra nézve, hogy miféle történet rejlik a furcsa események mögött.

*

– Elmondok egy történetet – mondta Katarina. – Egy igaz történetet. De aligha tehetek szemrehányást, ha nem fogja elhinni. Valószínűleg én sem hinném el.

Kis szünetet tartott, majd halványan elmosolyodott.

– Múnkel úr... Legutóbb sokat beszéltünk a számláról és a meghatalmazásról.

Egyikünk sem értette a dolgot. De most már értem. Találkoztam a számla korábbi tulajdonosával. Tudom, hogy a nyitott meghatalmazás és a titkos számkombináció egyszerű és logikus megoldás volt az illető részére. Másfajta megoldást nem is választhatott volna. De kezdem az elején. Ahhoz, hogy higgyen nekem, azt hiszem, sorjában el kell mondanom mindent.

Egy ideig az üres kávéscsészéjére meredt. Majd újra töltött magának a kannából és a bankárra nézett.

– Stockholmban kezdődött. Úgy terveztük, hogy a nyarat Olaszországban töltjük és Bengt munkát keresett...

*

Kleinhammer felügyelő azzal töltötte az estét, hogy három listát készített. Az első lista a Köhler-Abdürrezzak ügy tényeit tartalmazta. A következő lista pedig a tényekkel kapcsolatos kérdéseket, a harmadik pedig a lehetséges intézkedéseket, a kérdések megválaszolására. Majd az utolsó lista pontjait úgy csoportosította, hogy azok egy esetleges vizsgálat munkatervét képezték.

Egy vizsgálat, amely talán sohasem fog megvalósulni. Oberbein ellenérzése érthető volt. A tények listája továbbra is a rejtélyek listája maradt. Nem rajzolódott ki semmiféle egységes kép vagy feltételezés.

A két svédet sürgősen meg kell találni. Ez volt a legfontosabb. Amikor a gyilkosság éjszakáján kihallgatta őket, semmiről sem voltak hajlandóak beszélni, kivéve magáról a gyilkosságról és az azt közvetlenül megelőző eseményekről. Mint ha a gyilkossággal kapcsolatos kérdések lettek volna a legkevésbé érzékenyek... Ideje volt tehát visszatérni a többi kérdésre. Talán egy Pergola-ügyről beszélni, Köhler-ügy helyett. A baj csak az volt, hogy ilyen ügy nem létezett. Az érintettek közül Köhleren kívül senkit nem lehetett semmiféle svájci felségterületen elkövetett bűntettel gyanúsítani.

Remélhetőleg a svédek köröztetni fogják a honfitársaikat.

Jóval éjfél után aludt el és reggel hétkor már a munkahelyén volt. Az éjszaka folyamán új anyag nem érkezett.

Kedvetlenül nekilátott egyéb napi teendőinek.

*

Teljesen el voltak csigázva. Ez volt Katarina második álmatlan éjszakája. És Münkel úr első álmatlan éjszakája, sok-sok év óta.

A kávé már réges-rég elfogyott, de a lány megszakítás nélkül folytatta elbeszélését, mindaddig, amíg a bankárral való tegnapi találkozásához ért. Ekkor vette észre, hogy odakint kivilágosodott. Münkel úr egy fotelben ült, szemben a lány-

nyal, és nagyon sápadt volt.

Sokáig hallgattak. Katarina hirtelen úgy érezte, hogy kirántják alóla a padlót és megpördül a szoba. A szék karfájához kapott, majd belátta, hogy érzékszervei csúfolódnak vele. Nagy nehezen álló helyzetbe tornázta magát.

– Főzök egy kis kávé. Aztán szeretném hallani, gondolja-e, hogy meghibbantam. Vagy... nem.

Amikor a lány több perc elteltével sem tért vissza, Münkel úr is föltápáskodott és kiment utána a konyhába. A tűzhelyen vadul forrt a víz és Katarina az asztalra borulva aludt. A bankár leemelte a lábost a korongról és elzárta a tűzhelyet. Majd leült Katarinával szemben és egy ideig szemlélte a lányt. Visszatért a nappaliba, magához vett három ülőpárnát a szofáról és a konyhaasztal mellé fektette őket, a padlóra. Hosszas kísérletezés után, sikerült a lányt áttemelnie a rögtönzött fekvőhelyre. Pokrócot terített rá és visszaült a fotelbe, a nappaliban. Eszébe jutott, hogy telefonálnia kellene a bankba. Betegét jelentenie. De már nem volt ereje fölállni. Egyébként sem volt beteg. Ezt gondolta, és elaludt.

*

Amikor az ügyeletes telefonált és közölte, hogy ki az aki találkozni szeretne vele, a felügyelő legszívesebben lerohant volna az előcsarnokba, nehogy a látogatója meggondolja magát és távozzon.

De csak nyelt egyet és ennyit mondott:

– Küldje föl.

A fiatalember, aki barátnőjével együtt az első helyen állt egy hivatalosan nem létező vizsgálatához összeírt tanuk listáján, két perc múlva az ajtajában állt. A felügyelő elé sietett.

– Good morning, mister Najmen!

– *Nyman* – mondta a látogató széles mosollyal. – A helyes kiejtés *Nyman*.

Kéjesen elhúzta a hosszú, svéd y-hangzót.

– Bocsánat, izé... Nüman úr – mondta a felügyelő. – Foglaljon helyet.

Maga is visszaült az íróasztal mögé. Zavarban volt. Váratlanul érte a svéd fiatalember könnyed viselkedése. Nyugtalanítónak találta.

– Nos, Nüman úr? Miben lehetek a szolgálatára?

A látogató néhány másodpercig csendesen figyelte, majd így szólt:

– Elvesztettem a barátnőmet. Arra gondoltam, hogy talán segítene megkeresni.

A felügyelő megköszörülte a torkát.

– Toivonen kisasszonyról beszél?

– Természetesen. Hallott valamit róla az utóbbi időben?

Olyan hányaveti hangon tette föl a kérdést, mintha egy elkallódott mandzsettagomb után érdeklődne. A felügyelő egyre ingerültebb lett.

- Egy pillanat. Hogy értsem azt, hogy *elvesztette*?
- Nehéz pontosabban megfogalmazni. *Nem tudom, hogy hol tartózkodik*. Volt egy kis vitánk és faképnél hagyott. Tudja, a nők...
- Nem tudom – mondta szárazon a felügyelő. – És nem értem, hogy miért hozzám fordul.
- Pedig egyszerű. A rendőrség könnyebben megtalál egy eltűnt személyt, mint én.
- Meglehet. De nem szoktunk felnőtt embereket körözni, kizárólag azért, mert veszekedés után otthagyták a partnerüket. Számunkra nem lesz *eltűnt személy* az illető, azért mert nem akar találkozni önnel.
- A látogató lebiggyesztette az ajkát.
- Kár.
- A felügyelő ingerültsége csendes dühbe csapott át. Biztos volt benne, hogy a fiú a bolondját járatta vele. Roppant barátságosan így szólt:
- Talán ha részletesebben elmagyarázná a dolgot, Nüman úr. Tulajdonképpen mi történt?
- A látogató legyintett egyet.
- Nem érdekes.
- Aztán a felügyelő felé hajolt és bizalmas hangon megkérdezte:
- De mondja csak, Kleinhammer úr. Tényleg nem hallott semmit Katarináról? Például tegnap?
- Figyelmesen nézte a rendőrtiszt arcát. Az a villanásnyi bizonytalanság, amit a szeméből kiolvasott, elegendő volt ahhoz, hogy meghozza döntését. Kleinhammer felügyelő úr megméretett és közelebbi megvizsgálásra érdemesnek találtatott. A látogató hirtelen fölállt és így szólt:
- Mindjárt jövök.
- A felügyelő elképedt pillantásától kísérve elhagyta a szobát.
- Mi az ördögöt művel a pasas? – mordult föl a rendőr és látogatója után sietett. Mielőtt az ajtóhoz ért volna, odakintről tompa robaj hallatszott. Majd izgatott hangok. És a következő pillanatban a felügyelő úgy érezte, mintha bomba robbant volna a fejében. A szája kiáltásra nyílt. De ekkor már valaki más döntött, hogy kiáltson-e, vagy sem.
- A kiáltás nem hangzott el.

6. Kleinhammer felügyelő

A felfordulás mérsékelt volt, a kedélyek hamar lecsillapodtak, miután a halottat elszállították. A felügyelő visszahúzódott a szobájába.

A Leopold étterem... Hát persze. Gondolhatta volna. Nyilvánvaló volt, hogy Katarina kire várt ott. Mindig kereste az atyai tanácsokat. És persze sohasem fo-

**Lisztes István: Fehér
gipsz
150 cm magas, 310 cm átmérőjű talapzaton**

gadta meg őket.

Felütötte Klaus Münkkel lakcímét a telefonkönyvben, és elindult a rendőrkapitányság garázsa felé. A titkárnő utolérte a liftajtónál és közölte, hogy Oberbein keresi telefonon.

– Arra most nincs időm – mondta a felügyelő.

– De Kleinhammer úr! Úgy tűnik, hogy Oberbein vizsgálóbíró úr rendkívül...

– Nemcsak tűnik. Valóban rendkívül. De mondja meg neki, hogy semmi oka nincs rá. Minden a legnagyobb rendben. Csapunk majd olyan sajtóértekezletet, hogy Amerikába is híre megy!

A liftajtók kinyíltak.

– Valóban ezt mondom neki?

– Miért ne? – A felügyelő az ajtók közé állt. – Kisebb dolog ezt állítani, mint azt, hogy Oberbein úr felfuvalkodott hólyag. Különbösen is semmi kedvem beszélni vele.

– De Kleinhammer úr...

Az ajtók becsukódtak a felügyelő mögött.

*

Katarina heves fejfájással ébredt.

Mosolygott Münkkel úr ágyazásán, majd feltápászkodott, hogy megnézzze merre van a szállásadója. A bankár mélyen aludt egy fotelben. Katarina visszament a konyhába Kávét főzött. Aztán a nappali szoba ablakában állva kortyolgatta kávéját. A délelőtti forgalmat bámulta.

Amikor a személygépkocsi fölhajtott a járdára és megállt a kapu előtt. Rögtön megismerte a jármű vezetőjét. Ugyanaz a detektív volt, aki kihallgatta őket a gyilkosság után! Gyorsan visszahúzódott az ablakból. Mit keres itt a pasas?! Véletlen lenne a dolog? Képtelenség. Követték volna? Lehetetlen. Talán Münkkel úr áll megfigyelés alatt? Nem lehet kizárni a lehetőséget. De miért állna? Ha igen, akkor miért nem léptek közbe korábban?

Zsongtak a fejében a kérdések, de csak egy dologban volt biztos. Nem akart találkozni a rendőrrel. Nem akart össze-vissza hazudozni értelmetlen kérdéseire. Az igazságot pedig végképp nem akarta elmondani. Egyelőre nem.

Csöngettek.

Münkkel úr felriadt, Katarina kezét karjára fektette, mozdulatával jelezte, hogy maradjon veszteg. A bankár zavaros pillantással nézett a lányra. Még kétszer szólt a csengő, aztán távolodó léptek zaja hallatszott.

– Ki volt ez? – suttogta Münkkel úr.

Katarina nem válaszolt. Gyorsan az ablaknál termett, a függöny mögül kémlelt az utcára. A nyomozó néhány másodperc múlva ismét felbukkant, visszaült az

autójába, és elővette mobiltelefonját.

Kinek telefonál? Erősítést hív? Betörnek az ajtót? Házkutatás?

Münkel úr ekkor már a lány mögött állt.

– Mi történt? Ki ez az ember?

Katarinának hirtelen szörnyű gyanúja támadt.

Ki tudott arról, hogy Zürichben van? Ki tudta, hogy az egyetlen ember, akihez ebben az átkozott városban fordulhatott, az öreg bankár volt?

Kicsoda?!

Mindig meg foglak találni benneteket. És mindenki mást, akit esetleg beavattok a dologba.

Megragadta a férfi karját.

– Münkel úr! Kihallgatták a rendőrök?

– Nem... Miért tették volna?

– A gyilkossággal kapcsolatban! Vagy bármi mással kapcsolatban, ami minket érint! Egyáltalán nem beszéltek magával?!

– Nem. Hiszen már nem voltam az étteremben, amikor... történt a dolog.

– Tudom!... Tudom.

Nehezen lélegzett. Már biztos volt a dolgában.

– Mi történt? – kérdezte ismét Münkel úr. – Az az ember egy rendőr?

– Nem – mondta lassan a lány. – Már nem az.

*

Az autóból Vandorlandba telefonált.

Vagy nevezze talán már Kleinhammerlandnak a falut?

Megadta az egyeztetési kódját, mobiltelefonja számát, amelyet kizárólag a Vandorlandból érkező hívásokra szándékozott fenntartani. Utasította embereit, hogy azonnal lépjenek vele kapcsolatba, ha valami szokatlan dolog történne. Ha idegenek bukkannának föl, tartsák ott őket, amíg a személyazonosságuk tisztázódik és erről őt tájékoztatják.

Majd egy helyi számot hívott. Ez körülményesebbnek bizonyult, mint az előző. A telefonoskisasszony a bankban fölvilágosította, hogy Münkel osztályvezető úr nem elérhető. További kérdésekre nem volt hajlandó válaszolni. *Akárki kiadhatja magát rendőrnek.* A felügyelőnek minden ügyességét be kellett vetnie, hogy a számára fontos két kérdésre választ kapjon. Egyrészt, hogy előző nap délután Münkel úr a szokott időben hagyta el munkahelyét. Másrészt pedig, hogy ma még nem bukkant föl.

Zsebre vágta a telefonját. És újra bement a házba. Nyugtázta, hogy a lift a földszinten áll. A lépcsőn fölment a bankár negyedik emeleti lakásához. Lenyomta a kilincset. Az ajtó nyitva volt. Pillanatra megmerevedett. Fülelt. Teljes volt a

csend. Úgy a lakásban, mint a házban.

Aztán elkövetett egy hibát. Belépett a lakásba.

Rögtön rájött, hogy Katarina itt töltötte az éjszakát. Valamint, hogy a lakás üres. Megértette, hogy értékes másodperceket veszített.

A következő pillanatban fölfelé rohant a lépcsőn, a padlástér felé. Odafönt úgy festett a dolog, ahogy gyanította. A bankár házából folyosók vezettek a szomszédos házakba. Az egyik ilyen összekötő folyosó ajtaja tárva-nyitva állt.

Hallotta, amint a szomszéd házban, valahol a mélyben, megáll a lift. Azt gondolta, hogy a földszinten. Ez volt a második tévedése.

Leszáguldott az utcára. Sem Katarinát sem a bankárt nem látta sehol. Most már egyenesen a szomszéd házba lépett. A lift nem a földszinten, hanem a pinceszinten állt. Onnan egy garázsba jutott, amely az egész háztömb alá kiterjedt, és több kijáráttal rendelkezett. Akár autóval, akár gyalog folytatta útját Katarina és az öregúr, értelmetlen lett volna vaktában tovább üldözni őket.

Egy tagbaszakadt fiatalember, olajfoltokkal borított farmermellénye hátán jókora halálfejjel, motorkerékpárját szerelgette a helyiség egyik végében. A felügyelő odasétált hozzá és megkérdezte, hogy látott-e valakit a garázsban az elmúlt percekben.

– Mi köze hozzá? – mordult rá a fiú.

A felügyelő fölmutatta az igazolványát, és megismételte a kérdést.

– Húha – vigyorgott a másik. – Majd beszarak az ijedtségtől. – Aztán teljes figyelmét a motorkerékpárjának szentelte.

– Legyen szíves, válaszoljon a kérdésemre.

– És ha nem? Talán agyonlő?

– Jó ötlet.

– Mi a fene! Dirty Harry a városba érkezett!

A következő pillanatban a legközelebbi gépkocsi motorházán hasalt és moccani sem tudott a rendőr szorításában. Olyan váratlanul érte a támadás, hogy sem kiáltani, sem tiltakozni nem volt ideje. Másodpercig teljes csend volt. Kemény tárgy feszült a tarkójának. hallotta a hideg, fémes kattanást, amint kattant a fegyver biztosítója. Barátságos, nyugodt hangot hallott:

– Legyen szíves, válaszoljon a kérdésemre.

– Jaj! Izé! A férfi és a fekete csaj! Nagyon siettek! Elhajtottak a pasas autójával!

– Honnan tudja, hogy kié az autó?

– Hát itt lakik! Az öreg! Egy Audija van! Elhajtottak!

– Mit üvöltözik? – mondta a felügyelő. Elengedte a fiatalembert, aki erőtlenül a földre csúszott és ott ülve maradt. Még látta, amint örült támadója zsebre vágja mobiltelefonját.

A felügyelő megcsóválta a fejét.

Egy lépést sem teszek élesre töltött telefon nélkül.

Szájával újra imitálta a fémes kattantást.

– Így ni. Most be van biztosítva...

Sarkon fordult és a kijárat felé indult. A fiatalember magához térít, és utána kiáltott:

– Maga nem normális! Föl fogom jelenteni!

A felügyelő megrántotta a vállát.

– Van telefonviselési engedélyem – mondta anélkül, hogy hátrafordult volna.

Amikor visszaült az autójába, fölvette a kapcsolatot a gépjármű nyilvántartóval. Münkkel úr valóban rendelkezett egy régi évjáratú Audival, amelyből már nem sok futott az utakon. Úgy döntött, hogy nem körözteti a járművet. Ez csak felesleges kérdezősködéshez vezetett volna. Semmi máshoz. Attól eltekintve, hogy az Audit valószínűleg gyorsan megtalálnák. Valószínűleg magára hagyva egy mellékutcában. Minden további utalás nélkül arra nézve, hogy Katarina és az öregúr merre folytatták az útjukat.

Ebben a macska-egér játékban Katarina nem az az egér volt, aki megkönnyíti a macska dolgát. De a macskának nem volt oka sietségre. Várhatott, ameddig csak akart. Az egérke viszont kénytelen lesz belátni, hogy nem várhat sokáig. A kérdés csak az volt, hogy mennyi ideig tart, amíg ezt belátja. Amíg belátja, hogy nem halhatatlan. De azzá válhat. Majdhogynem azzá válhat.

*

Az öregember szólanul és csodálkozva követte a lányt. Az autót a lakástól nem messze leállították és vaktában rótták az utcákat. Egy kis kávéház bejárata elé értek. Katarina gyorsan körülnézett, és belépett a helyiségbe. A bankár követte. A terem hátsó végében leültek. Kávét rendeltek.

Némi hallgatás után Münkkel úr megköszöri a torkát és megkérdezte:

– Biztos benne, hogy... ő volt az?

A lány bólintott.

– Hogyan lehet biztos benne?

– Nem tudom – mondta Katarina.

Egy ideig ismét csendben ültek.

– És miért menekül előle?

A lány meglepett pillantást vetett a bankárra. Sokáig nem válaszolt. Majd megkérdezte:

– Elhiszi azt, amit az éjszaka mondtam?

Münkkel úr lassan bólintott.

– Igen. Azt hiszem, igen. Helyesebben szólva, nem hiszem, hogy hazudik. És azt sem hiszem, hogy bolond. Úgyhogy... – széttárta a karját –, Úgyhogy más lehetőségem nem marad, mint hogy megpróbáljam elhinni. Egyébként első találko-

zásunk óta utánanézttem néhány dolognak a számlával kapcsolatban. És sok furcsaságra bukkantam. Érthetetlen részletekre. Amelyek azonban most magyarázatra lelnek, és megerősítik az ön történetét. De Toivonen kisasszony... Nem válaszolt a kérdésemre. Miért menekül tőle?

– Hát nem érti?

– Nem tudom. Talán. De szeretném öntől hallani.

Katarina komoran meredt maga elé. A pincér megérkezett a rendelésükkel, de a lány, úgy tűnt, nem fogta föl, hogy kávéscsészét helyeznek elé. Sokáig csendben ült, majd kurtán felnevetett.

– Münkél úr... Ha egy pillangó beszélni tudna, mit mondana arról a tűzről, amelyik épp elnyelte a barátait? Tűz az éjszakában... egy hideg mező közepén. Mindenfélét ígér. Fényt. Meleget. Biztonságot. De a pillangó már látta, hogy a tűz a halál. Úgyhogy menekül. Menekülnie *kell*. De...

Elhallgatott.

– De továbbra is vonzza magához a tűz – mondta Münkél úr.

– Igen! – kiáltott Katarina. – Persze, hogy vonzza! Szóval mit tegyen?! Mi az ördögöt tegyen?

Münkél úr megcsóválta a fejét.

– De a pillangónak ez esetben nem kell meghalnia. Talán épp... fordítva.

– Nem tudom! Ez az, amit nem tudok eldönteni! Nem tudom átgondolni a dolgot. Minden förog az agyamban. Aludnom kellene! Nyugodtan mindent átgondolni! Valahol. Egy helyen, ahol nem talál meg! Tudna segíteni?

A bankár elgondolkozva bólintott.

– Igen. Azt hiszem tudok egy helyet, ahol nem találja meg magát.

– Ahol nem talál meg *minket*, Münkél úr! Már nem csak rólam van szó. Hiszen ő tudja, hogy együtt vagyunk, és magával együtt engem is megtalál! Pillangók lettünk mindketten... Nem kellett volna felkeresnem! Nem kellett volna magára zúdítanom ezt a dolgot! Sajnálom.

– Ne sajnálja, Toivonen kisasszony. Én nem sajnálom. A legkevésbé sem.

Föllállt. Szólt, hogy telefonálni fog. Egy barátjának telefonál, akivel már nagyon régen nem beszélt. Aki tartozik neki némi szívességgel.

Hanghordozásából kiderült, hogy régi barátja többel tartozik neki, mint szívességgel.

A bejárat melletti telefonautomatához ment. A lánynak örökkévalóságnak tűnt a közel tíz perces, halk beszélgetés. Mozdulatlanul ülve meredt az öreg hátára, igyekezett úrrá lenni kényszerképzetén, hogy Münkél úr talán *valaki mással* beszél, mint régi barátjával. A rendőrséggel. A bolondok házával. Vagy *vele*.

A bankár feszült arccal tért vissza. Egy ideig az asztal lapjára meredt, majd hirtelen Katarina felé fordult, mint akinek éppen eszébe ötlik, hogy a lány is ott van.

– Minden rendben. Bérel nekünk egy autót, és megkapjuk vidéki nyaralójának a

kulcsát. Körülbelül egy óra múlva itt lesz. Amint szerzett autót.

A lány biccentett. Csendben egymásra néztek.

– Nagyon komoly ügy volt?

Münkel úr elmosolyodott.

– Halálosan komoly.

Katarina visszamosolygott rá. Igyekezett nem sírva fakadni.

Minden rendben volt. Minden úgy volt ahogy lennie kellett. Ahogy lennie kellett a pillangók között.

*

A felügyelő az asztalra fektette a telefonkagylót. A hang a vonal másik végén továbbra is tisztán hallatszott. Oberbein vizsgálóbíró úr teli torokból üvöltött.

– Mi az ördögöt művel? Egész nap megpróbáltam elérni! Hol bujkált?

A felügyelő hátradőlt. Lehunyta a szemét.

– Halló?! A vonalban van?!... Halló!

– Itt vagyok – mondta a felügyelő.

– Mit mond? Nem hallom!

A felügyelő felemelte a kagylót.

– Itt vagyok.

– Kedves magától!

– Valamit el kell mondanom.

– Remek ötlet! No mondja már, a hétszázát neki!

– Nem a telefonba. Egy biztonságos helyen.

– Egy *micsodán*?!

– Egy olyan helyen ahol nem áll fönn annak a veszélye, hogy lehallgatnak minket.

Pillanatig csend volt a vonal végén.

– Azt állítja, hogy a telefonomat vagy az irodámat lehallgatják?

– Nem zárhatjuk ki a lehetőséget.

A vizsgálóbíró színpadias kacajt hallatott.

– Megőrült? Ez nem Amerika!

– Megtisztel, hogy ilyen nagylelkűen megosztja velem a földrajzi ismereteit. Ha megadnék egy zürichi címet, odatalálna? Találkozna ott velem, egy óra múlva?

Várható volt, hogy a vonal másik végén, minden eddiginél nagyobb dühkitörés kezdődik. A vizsgálóbíró azonban sikeresen megbirkózott ezzel a veszéllyel. Néhány másodperces hallgatás után, mézesmázos hangon így szólt:

– Természetesen. Legyen olyan kedves, adja meg a címet. Aztán rebegejen csendes fohászt, hogy bármiféle értelmet leljek majd ebben a hülyeségben.

A felügyelő megnevezte az utcát a város széli előkelő villanegyedben.

– Legyen ott egy óra múlva. Vigyázzon a követőire.

– Hát persze, hogy vigyázok – dorombolt a vizsgálóbíró. – Majd áruhát öltök a biztonság kedvéért.

– Kitűnő. Ha nem ismerném meg, integessen.

Amikor a felügyelő egy óra múlva a megadott címre ért, a vizsgálóbíró már várt rá. Sötét ábrázattal ült az autójában. Nem derült jobb kedvre attól, hogy a felügyelő intett neki, hogy üljön át az ő autójába. De azért követte az utasítást. Amint besúszott a jobb első ülésre, a felügyelő tovább hajtott. Néhány háztömbbel arrébb megállt, elzárta a motort, és a főnöke felé fordult.

– A harmadik kapu a baloldalon. Kétszintes villa. Látszik a teteje a fák mögött.

– No és mi van vele? – mordult fel a vizsgálóbíró.

– A ház tulajdonosa különböző személyazonosságokat használ. Korábban zsoldos volt. Most bérgyilkos. Egyike a legjobbknak.

– Valóban? No és mi van vele?

A felügyelő nem hagyta zavartatni magát.

– Legutóbbi utazása során francia papírokat használt. Maga készítette őket. Jean Baptiste Poquelin névre voltak kiállítva.

– Egy pillanat. Ismerős a név.

– Nem csoda. Franciaországban minden iskolás gyerek ismeri. Így hívtak ugyanis egy francia színészt és drámaíró. Molière volt a művészneve, Tizenhetedik század, mint tudjuk...

– Hé, elég már! Ez a név volt a svédek jelentésében.

– Bizony. Magabiztos lehet a pasas. Nem sokra becsüli a svájci és a svéd határőrök olvasottságát.

– Ezen a néven bérelték a minibuszt Stockholmban! Amelyikben megtalálták a törököt.

– Bizony. De Poquelin barátunk nem elégedett meg ennyivel. Ő szúrta le a törököt.

– Valóban? – sziszegte a vizsgálóbíró ellenségesen. – És maga ezt honnan tudja?

– A gyilkosságot a buszban követték el. Nyman és Toivonen háza előtt. A jármű ezt megelőzően két hétig parkolt a ház környékén. A lakók közül többen is lesznek majd, akik azonosítani tudják. Poquelin ugyanis a két svéd lehallgatásával foglalkozott. A gyilkosság után pedig arra kényszerítette őket, hogy Zürichbe repüljenek vele. Az első éjszakájukat mindhárman ebben a házban töltötték. Bőségesen fogunk találni ujjlenyomatokat odabent, amint kiállítja a házkutatási engedélyt.

A vizsgálóbíró öklével a műszerfalra csapott.

– Az ördögbe is! Látnoki képességekkel rendelkezik, vagy pedig hajlandó lenne végre elárulni, hogy honnan veszi mindezt?

– Az ügy legtöbb résztvevője már évek óta megfigyelés alatt áll. Minden cselekedetük és az egymással való kapcsolataik a legrészletesebben feltérképezték és

dokumentálták.

– Kicsoda figyeli őket? – nyögött a vizsgálóbíró.

A felügyelő egy ideig csendben ült, majd így szólt:

– Az év zsaruja lesz, ha a végére járunk ennek a történetnek. De van egy feltétel. Az információk eredetét soha, semmilyen körülmények között nem fedhetjük fel. Pontosabban, azt sem árulhatjuk el, hogy egyáltalán voltak informátoraink. Megkapjuk az eseménysorozat teljes leírását, egyenesen azoktól, akik felvették. A mi feladatunk az lesz, hogy utólag megtaláljuk a tanukat és a bizonyítékokat ezekhez az eseményekhez. És végül mindent úgy mutassunk fel, mint a saját nyomozásunk eredményét. Ügyes és alapos svájci rendőrmunka. Lehetőleg föl se merüljön a kérdés, hogy kaptunk-e kívülről segítséget. Ha mégis fölmerül, a válaszuk mindig egyértelműen nemleges. Legrosszabb esetben: *no comments*.

A vizsgálóbíró kifejezéstelen arccal figyelte.

– És kicsoda ez az információs forrás? – kérdezte lassan.

– Amerikai. Nevezzük Jonesnak. A CIA-nak dolgozik. Egy akciócsoportot tagja, amelyben több nyugati hírszerzőszolgálat képviselője is jelen van.

– Na ne mondja! És *maga*, hogy az ördögbe került ebbe a dologba?

– Jonest az Egyesült Államokban ismertem meg. Azt hittem valamiféle nyomozó. Összebarátkoztunk. Nagyon jól összebarátkoztunk. Gyakran töltöttem náluk a hétvégét. Horgászkirándulások. Satöbbi. Miután hazajöttem, levelezni kezdünk. Egyszer-kétszer fölbukkant itt Zürichben. *Szolgálati úton* Európában, mint mondta. Arról persze fogalmam sem volt, hogy ezek a szolgálati utak olyan operációval voltak összefüggésben, amely elsősorban itt Svájcban zajlott... Tegnap este újra felbukkant. Az éjszaka folyamán megtudtam végre, hogy tulajdonképpen kicsoda és mivel foglalkozik.

– Álljunk meg egy pillanatra! – A vizsgálóbíró vadul hadonászott. – Maga egyszerű rendőr! Miért vonnák be a titkos hírszerző munkába? Fogadok, hogy a kedves barátja, *mister Jones*, szeret tréfálkozni!

A felügyelő megrántotta a vállát.

– Azt mondta, hogy a titkosrendőrségünk és a kémelhárításunk nincs beavatva. Utalt valami bizalmi válságra a svájci kollégákkal kapcsolatban, de érthető okok miatt erről nem akart velem részletesebben beszélni. De végül is teljesen mindegy! Teljesen mindegy, hogy Jones mennyire hazudós, vagy pedig mennyire tréfas kedvű ember. A lényeg az, hogy kaptam, és ezután is kapok *konkrét adatokat* egy nagyszabású bűnügyi tevékenységről, amelyet itt Svájcban folytatnak. Egyszerűen ellenőrizni kell ezeket az adatokat. Önállóan, a magunk szakállára. Jones közönséges besúgó. Illetve nem *közönséges* besúgó, de mégiscsak egy besúgó. És annak is kell kezelnünk. Vagyis meg kell állapítanunk, hogy mennyire használhatóak az adatai.

– De miért adnák ki a kezükből az eredményeiket?

A felügyelő szentelenül elmosolyodott.

– Talán a maga becsvágya hiányzik belőlük. Nem tudom. De akárhogy is van, nem kezdhetnek rendőri akciókba itt Svájcban. Viszont azt szeretnék, hogy valaki felszámolja az ellenséget.

– *Felszámolja az ellenséget!* – fújta egyet a vizsgálóbíró. – Tiszta hülyeség! Mit adott be magának? Miről van szó? Oroszok?

– Igen. A megbízók oroszok. De Jones azt javasolja, hogy ezzel ne törődjünk. Egyszerűen tisztázzunk néhány bűnügyet. A mi svájci törvényeinkbe ütköző, konkrét bűnügyeket. Ennyi az egész, és sem kevés - mondta.

A vizsgálóbíró fintorgott egyet.

– Kedves tőle, hogy emlékeztet arra, hogy bűnügyekkel foglalkozunk. Nehogy véletlenül elkezdjünk például asztalterítőket hímezni.

Aztán egy ideig maga elé meredt.

– Hát jó. Ellenőrizzük az adatait. De átkozottul meglepődnék, ha valami más derülne ki, mint hogy a barátja egy istenverte pszichopata.

A felügyelő sóhajtott.

– Én hiszek neki.

– Hát persze. Bízunk barátainkban.

Egy ideig szótlanul ültek.

– Nos? – morgott egyet a vizsgálóbíró. – Miféle adatokat kapott tőle?

A felügyelő előhúzott egy papírlapot.

– Ez a kémiai összetétele annak az anyagnak, ami kimutatható Nyman testében. Méreg, amely leállítja a szív működést. Másodperceken belül halált okoz. Bűnügyi összefüggésekben mindeddig ismeretlen, rutinszerű boncolásnál nem kimutatható. Jones szerint a vegyészeinket lázba hozza majd ez a dolog.

– Na ne mondja...

A vizsgálóbíró néhány másodpercig a számok és a betűk érthetetlen halmazára meredt. Aztán olyan ábrázattal vágta zsebre a papírt, mint aki kénytelen részt venni egy nevetséges játékban.

– Szóval úgy képzelem, hogy állítsak be a laborba az ismeretlen vegyi képletet tartalmazó papírt lobogtatva, és kérjem meg a fiúkat, hogy ellenőrizzék a dolgot?

– Elvileg, igen. Gyakorlatilag talán lehet ravaszabban is csinálni a dolgot. Jones szerint, nem először használták ezt a mérget. Talán emlékszik, hogy a svéd rendőrség anyagában említik, hogy Pergolát kihallgatták egy kórházi halálesettel kapcsolatban.

A vizsgálóbíró dörögött valamit, ami igenként hangzott.

– Később megállapították, hogy az illető szív működési zavarok miatt elhalálozott, a boncolás semmi gyanúsat nem mutatott. Az ügyet leírták. Jones azt állítja, hogy Pergola ezzel az anyaggal ölte meg a pasast. Saját ügynökük volt, akit el kellett némitani. Jones emberei szövetmintákat szereztek a kórházból.

- A barátjának bűnügyi regényeket kellene írnia.
- Meglehet. De még nem késő ellenőrizni a dolgot. Adja át a svédeknek ezt a képletet, utaljon a saját laboratóriumi eredményeinkre. Aztán pedig, ha az eredmény pozitív, a svédekre hivatkozva átadhatja a képletet a saját vegyészeinknek.
- Megőrült? Szóval még blöfföljek is, hiszen nem hiszek a dologban? Mi az ördög áll ezen a papíron? Talán a tehénszar vegyi képlete!
- A felügyelő széttárta a karját.
- Tegyen amit jónak lát. Megkapta a képletet. Többféle módon lehet ellenőriztetni.
- A vizsgálóbíró ingerülten fújt egyet.
- Nyugodjon meg. Ellenőriztetni fogom a dolgot. De mi az ördögről van itt szó? Azt állítja, hogy Nymant megmérgezték a főkapitányság folyosóján, abban a pillanatban, amikor kilépett a szobájából?
- *Én* nem állítok semmit. Jones azt állítja, hogy öngyilkosságról van szó.
- Öngyilkosság!?
- Igen.
- Mi a fenét keresett magánál a pasas tulajdonképpen? Ezt akartam megkérdezni, mielőtt rámtámadt ezzel az agyrémmel. Mit akart magától?
- A felügyelő mecsóválta a fejét.
- Ha nem találkoztam volna Jonessal, azt felelném erre a kérdésre, hogy ennek a Nyman-fiúnak komoly rendellenességek voltak a fejében. Üldözési mánia, ilyesmi. Berontott és elmondta, hogy a helyzete már reménytelen. Nem tud elmenekülni a sugárzásuk elől, mert már belülről sugároznak, a saját agyából! Nincs mit tenni, ne is törődjek a dologgal! Viszont mentsem meg Katarinát, vagyis a Toivononlányt. Számára talán van még remény. Találjam meg, zárjam be valamilyen sugárzásmentes helyiségbe! És így tovább. Amikor megpróbáltam néhány kérdést föltenni neki, fölpattant és kijelentette, hogy én is *közéjük* tartozom. Rám is a poklok tüze vár! Aztán kirohant. Néhány másodperccel később halott volt.
- Hát jó – mondta a vizsgálóbíró, és boldogtalan ábrázattal az orrtövét masszírozta. – Szóval, ha nem találkozott volna Jonessal, azt mondaná, hogy a fiú örült volt. Így viszont, *mi az ördög volt?*
- Nyman viselkedése beleillik a képbe, amit Jones fölvázolt. Persze, hogy örült volt a fiú. Ez nem vitás. De nem annyira örült, mint ahogy hinni lehetne. Pontosabban, alapos oka volt arra, hogy megőrüljön.
- No mi a fene? – sóhajtott a vizsgálóbíró.
- A felügyelő habozott.
- Jones azt javasolta, hogy kezdetben csak a tényekkel törődjünk. Az elméleteket hagyjuk későbbre.
- A fenébe is! Ha jól értem, előadott magának valami átkozott elméletet! Nos?
- Az elmélete is elég örültnek tűnik.

– El tudom képzelni. No kezdjen már bele!

– Azt állítja, hogy mindaz, ami itt folyik, a KGB ellenőrzése alatt folytatott titkos tudományos kísérlet utőrengése. Több ügynöküket valamiféle agymanipulációnak vetették alá. Aztán felléptek nem kívánt mellékhatások. És úgy döntöttek, hogy valamennyi kísérleti személyt likvidálni kell. Néhányan közülük azonban megértették, hogy mi történik, és sikerült elmenekülniük. Pergola és Nyman is ezek közé tartozott.

– Szóval Köhler KGB bérgyilkos? – kérdezte gúnyosan a vizsgálóbíró.

– Nem! A svédek találkozása Köhlerrel valóban véletlen volt. Köhlernek semmi köze a dologhoz. Egyszerűen balszerencséje volt, hogy pont Pergola került az útjába. A maga szeretetteljes módján kötekedni kezd valakivel, aki számára jelentéktelen senkinek tűnik. De Pergola ekkor már olyan állapotban van, ahol a józan ész szabályai nem érvényesek. Halott embernek tekinti magát. És Köhlerrel szembeni viselkedése azt mutatja, hogy nincs semmi kifogása az ellen, hogy valóban halott emberré váljon. Viszont, pusztán fizikailag, továbbra is végzetes képességekkel rendelkezik. Szép kis kombináció, nem igaz?

A vizsgálóbíró dörmögött valamit.

– Pergola és Nyman állapota – folytatta a felügyelő –, az említett kísérlet következménye volt. Jones a *tudás-átültetés* kifejezést használta...

A vizsgálóbíró mintha hörgött volna egyet, de nem szólt közbe.

– Állítólag valami olyasmiről van szó, hogy azokkal az elektromos impulzusokkal kísérleteztek, amelyek agyunkban az ismereteket képzik. Sikerült ilyen információs egységeket elkülöníteniük, és idegen agyakba átvezetniük. Jones ahhoz hasonlította a dolgot, mint amikor két autó akkumulátorát indítókábelekkel összekapcsolják. Pergola némettudását – ráadásul a hamisítatlan zürichi dialektust – valamint fizikai képességeit állítólag ilyen módon ültették az agyába. De az eljárás nem olyan egyszerű, mint amikor elektromos áramot vezetnek egyik gépkocsiból a másikba. Az információs csoportokat az agyban nem lehet teljesen elkülöníteni. A nyelv, amit beszél az ember, nemcsak egy nyelv. Hanem kötődik más információs egységekhez és ezek egy része szintén átcsúszik az átültetés folyamán. Valamennyi kísérleti alany hamarosan súlyos személyiségi zavarokkal küzdött. Egyszerűen idegen személyiségek kerültek beléjük. Némelyek öngyilkosságot követtek el, mások ellenőrizhetetlenekké váltak. Néhányan még bujkálnak, az összes többit likvidálták. És Jones azt állítja, hogy amennyiben hajlandóak vagyunk a rendelkezésünkre nyújtott adatokat ellenőrizni, kénytelenek leszünk előbb-utóbb belátni, hogy ez a kísérlet igenis megtörtént, nem Szibériában és nem valami átkozott fantasztikus regényben, hanem itt Zürichben, egy jó nevű gyógyszeripari vállalat tevékenységének részeként, olyan személyek vezetése alatt, akik továbbra is itt tartózkodnak, svájci állampolgárok, a társadalom megbecsült tagjai.

– Tudja kivel szórakozzon – mondta a vizsgálóbíró.

A felügyelő elnevette magát.

– Fogalmam sincs, hogy kivel, hacsak nem magával. De felejtük el ezt a science-fiction dolgot! Jones adataival kell foglalkoznunk. Hamarosan megkapom a teljes beszámolót három éves nyomozásuk eredményeiről. De már most is akad néhány dolog, amit ellenőrizhetünk. A svéd kollégák számára sem lesz közömbös a dolog. Először is: a férfi aki Stockholmban a kisbuszt bérelte, Jean Baptiste Poquelin. Jones szerint ilyen néven sehol sem szerepel a nyilvántartásokban. Sem nálunk, sem külföldön. Egyáltalán, semmilyen néven sem szerepel. Egy apró kivétellel! Több mint húsz évvel ezelőtt az idegenlégióban szolgált. Utána Peter Ballago néven, francia állampolgár. Innen róla az egyetlen fénykép és az ujjlenyomat. Ilyen módon pedig valószínűleg azonosítható lesz. Mint a stockholmi buszos ember, másrészt, mint ennek a háznak a lakója. És még egy helyen azonosítható lesz. Két nappal a stockholmi gyilkosság után felkereste a Niedermayer ügyvédi irodát. Vandor néven jelentette be magát. Az öreg Niedermayer rögtön fogadta.

– Niedermayer Köhler ügyvédje – dűnnyögte a vizsgálobíró.

– Tudom. Sajnos Ballago-Poquelin-Vandornak azóta nyoma veszett. Jones emberei szem elől tévesztették. Viszont van egy másik személy, aki érdekes adalékokkal szolgálhat az Abdürrezzak ügyhöz. Azon a gépen, amelyen a török Stockholmba repül, volt egy Dietrich Scheinheim nevű utas. És a gyilkosságot követő nap reggelén fölbukkant stockholmi követségünkön. Állítólag meglópták. Minden papiját és pénzét elvesztette... Scheinheim jogász. És a Niedermayer iroda alkalmazottja.

Kis szünetet tartott.

– Jones szerint nem véletlen, hogy az iroda vállalta a Köhler-ügyet. Javasolja, hogy vegyünk elő néhány régi papírt. Mégpedig a három évvel ezelőtti Würzberger-per anyagát. Ebben a perben Niedermayer képviselte a gyógyszergyárat. Emlékszik?

– Hogy az ördögbe ne! Kártérítési követelés több ezer személy részére. Milliárdos összegek. Állítólag az öreg Niedermayer mentette meg a konszernt. De beszéltek megvesztegetésekről, hamis bizonyítékokról és egyéb turpisságokról.

– *Turpisságokról?* Jones szerint két gyilkosság is volt a dologban! Azt állítja, hogy mindkettőről egyértelmű bizonyítékai vannak, és ezeket is majd a rendelkezésünkre bocsátja. Azonkívül azt állítja, hogy a Würzberger-per az egész történet kezdete. A per után a vállalat a KGB markába került. A konszern tevékenységének egy része az oroszok játszóterévé vált. Niedermayer azért mentette meg a vállalatot, hogy hozzájussanak a technológiájukhoz és a kutatási lehetőségekhez. Egyszerű zsarolás. A konszern tulajdonosára rábizonyíthattak volna gyilkosságra való felbujtást, emberrablást, zsarolást és egyebet. Úgyhogy belement a játékba. Habár fogalma sem volt arról, hogy milyen játékba.

– Azt akarja mondani, hogy Niedermayer az oroszoknak dolgozik?

– Igen. Jones szerint nála futnak össze a szálak.

– Nevetséges!

A felügyelő bocsánatkérő mozdulatot tett.

– Talán először ellenőrizzük az adatokat, és csak azután ne vessünk.

A vizsgálóbíró komoran hallgatott.

– Nos? – horkant fel végül. – Van még valami?

– Egyelőre nincs. Jones szerint bemelegítésként ennyi elég.

– Kedves tőle, hogy így gazdálkodik az erőnkkel. Legalább hamar leírhatjuk ezt a bődületes baromságot!

De a felügyelő hallotta, hogy hangjába némi bizonytalanság vegyült.

– Nevetséges – morgott még egy utolsót a vizsgálóbíró, amikor átszállt az autójába. Aztán nyikorgó gumikkal elhajtott.

A felügyelő elzárta a motort. Ült mozdulatlan. Persze, hogy nevetséges, gondolta. És valószínűleg teljesen felesleges. Mindössze játék...

Igazából semmi sem érdeklí! Játsszik! De az én életemmel ne játszadozzon!

Előhívta a mobiltelefonját, egy ideig rámeredt. Majd fölhívta a falut, megadta az azonosítási kódját.

– Hívjon vissza a megadott számon – mondta, és megszakította a vonalat.

A telefon néhány másodperc múlva megszólalt.

– Köszönöm – szólt a felügyelő a kagylóba. – Csak ellenőrizni akartam, hogy működik-e a vonal.

Ismét sokáig bámult maga elé. Az URH rádió zavarta meg gondolatait. A kapitányságról jelentették, hogy a Renate Winter-féle jelentés megérkezett és az íróasztalán fekszik.

Renate prostituált volt, akit néhány napja a lakásán megfojtottak.

Csapja agyon az idejét egy kis gyilkossági nyomozással? Miért ne?

Dirty Harry a városba érkezett...

Útban a kapitányság felé megállt egy üzletnél, derékszíjra csatolható mobiltelefon - bőrtokot vásárolt.

*

Az eltelt két nap alatt egy szóval sem érintették Zürichből való távozásuk okát. Föztek, sétálgattak az erdőben, az életükről meséltek, a barátaikról, a családjukról, a munkájukról Mindarról, ami a napi gyakorlati teendőkkel kapcsolatban szóba került.

A második nap estéjén Katarina így szólt:

– Ez így nem megy tovább. Vissza kell mennem Zürichbe. Beszélnem kell veled. Először is vissza kell szereznem a mozgási szabadságodat. Elmondom neki, hogy semmiféle veszélyt nem jelentesz a számára. Amit tudsz, megtartod magadnak.

Nem igaz? Aztán elutazom valahová. Neked sem mondom meg, hová. Nem akarom, hogy általad elérhessen. Hogy oka legyen... fölhasználni téged. Valahogy rendbe kell hoznom ezt a dolgot. Nem sajátíthatom ki az életedet!

– Az életemet, Katarina? – mosolygott Münkkel úr. – Azt hittem, hogy már megértetted, hogy mi a helyzet az életemmel.

– De most nem erről van szó! Most csak arról van szó, hogy ne kelljen tovább félnünk!

– Félnünk? – mondta a bankár csendesen. – Vajon mitől kellene félnem? Az új lehetőségtől?

Katarina fölptant a székből.

– Egy új lehetőség?! Ezt új *lehetőségnek* nevezed? Az új lehetőségen gondolkozol?

– Azt hittem, hogy te is azt teszed. Legalábbis, hogy gondolkozol.

A lány ismét leült.

– Hasonlatod a lepkékkel... – folytatta Münkkel úr. – Nem is volt rossz. Habár én a legkevésbé sem emlékeztetek egy pillangóra.

– Hülye hasonlat volt! – kiáltott fel Katarina. – Mert a pillangó csak két dolog közül választhat: meghalni a tűzben – vagy pedig élni még keveset. De azt nem választhatja, hogy más pillangók halála árán jusson új lehetőséghez!

Ismét fölállt. Összekapkodta a vacsora maradványait az asztalról.

– Most pedig mosogatni fogok! – mondta kihívó hangon, mintha Münkkel úr megkérdőjelezte volna ezen jogát. – Aztán aludni megyek!

Amikor a bankár reggel felébredt, az autó már nem állt a ház előtt. Katarina szobája üres volt. A konyhaasztalon cédula feküdt:

A pillangó harmadik választása: megpróbálja eloltani a tüzet.

*

– Szóval, valami ragadozó madár – magyarázta Katarina angolul. – Nem sas. És nem is sólyom. Sok s-betű van benne. *Schnitzelwitz*, vagy valami hasonló.

– Schnitzelwitz? – ismételte meg a könyvtáros, helytelenítő hangon.

– Valami hasonló.

– Nincs olyan ragadozó madár, amelyiknek Schnitzelwitz a neve.

– Tudom! Azaz, dehogy tudom! De csodálkoznék ha lenne! Szóval arról van szó, hogy a falu neve összetett szó. Valami ragadozó madár és kard... Mi a kard németül?

A könyvtáros megmondta.

– Stimmel! – mondta Katarina.

– Persze, hogy stimmel.

– Úgy értem, hogy ez a szó vége. Most már csak az eleje hiányzik. A ragadozó madár. Két szótág... Schweppeschwert. Schillerschwert. Valami ilyesmi.

– Schillerschwert? – szolt a könyvtáros.

– Valami olyasmi. Milyen ragadozó madarak vannak németül?

A könyvtáros megnevezett néhányat.

– Ez az! – lelkesedett a lány. – Megismételné az utolsót?

A könyvtáros megismételte.

– Lenne olyan kedves leírni ezt a két szót? A madarat és a kardot.

A könyvtáros, kedvesnek nem nevezhető ábrázattal, eleget tett a lány kérésének, majd átnyújtotta a cédulát.

Der Sperber. Das Schwert.

– Maga egy angyal – mondta Katarina, és magához vette a korábban megrendelt vaskos kötetet, a kihajtható térképlapokkal, a helységnev mutatóval, amely a könyvtáros szerint valamennyi nyilvántartott svájci helységnevet tartalmazta. A Sperberschwert nevű falut hamarosan megtalálta az egyik cérnavekony szürke vonalka végen, amely a jelmutatóban *egyéb utak* néven volt megjelölve. Mutatóujjával elindult visszafelé a vonalon, az egyre szélesebb és egyre színesebb vonalak felé. A legszélesebb – egy feketeszegélyes duplán húzott piros vonal – végül is Zürichhez vezetett. Vázlatot készített a térképről és feljegyezte valamennyi helység nevét a Zürichből Sperberschwertbe vezető út mentén. A könyvtár széles lépcsőjén pillanatra megállt, elnézte a belvárosi sokaságot. Majd visszatért az autóhoz. A térképvázlatot a műszerfalra erősítette, két órányi bolyongás után, a megfelelő autópálya bejáratánál, sikerült elhagynia a várost.

– Hát előre! – szolt magának. – Irány a világ vége! Éjjélre ott leszek, ha el nem tévedek. Éjjél... Ūt a pillangó órája. *The Hour of the Butterfly*. Színes, szélesvásznú amerikai film. Megtörtént eseményekre épül. Egy Oszkár a legjobb női alakításért. Mayer úr... ó, igazán sajnálom, de nem úgy volt a dolog... Jaj, dehogyis... Hogy is merném azt gondolni, hogy jobban értek a filmhez mint ön, Mayer úr! Sir... Azonnal átírom a forgatókönyvet! De az igazság az, hogy a nő egyszerűen eltűnt... Az utolsó tanú, aki látta, egy bizonyos Müller úr volt, a zürichi városi könyvtárban. Aztán egyszerűen elnyelték a ködbevesző csúcok. A svájci rendőrség nem talált mást mint... Hogy mondja, mister Mayer? Sir... Svájc? Az egy ország Európában. Hát persze! Így mindjárt sokkal jobban hangzik, sir! Szóval, az *erdélyi* rendőrség nem talált mást, mint magára hagyott autót, egy távoli faluban... Tessék? Nagyon jó ötlet, sir! Szóval magára hagyott autót egy távoli *kastély* előtt... De hogy azután mi történt, senki sem tudja, úgyhogy arra gondoltam, sir... Értem! Ezentúl semmit sem gondolok, sir! Semmi európai badarságot. Minden jól végződik majd. Hát persze. Megteszek minden tőlem telhetőt. Átírom az egészet. Minden jó, ha jó a vége.

Hajnali öt órakor lassan átgurult a Sperberschwert nevű falun. Letépte a cédulát a műszerfalról, gombóccá gyúrva maga mögé hajtotta. Keskeny ösvény felé irányította az autót, ahol „*Jegurult a térképről*”.

Jones titkos ügynök első írott jelentése az "Agyzavar"- műveletről tíz gépelt oldalból állt. Elsősorban azzal a kémcsoporttal foglalkozott, amelyet az oroszok a Leopold étteremben működtettek. A következő három személy alkotta ezt az egységet: a magát pincérnek álcázó Helmut Pintscher, a tulajdonosnő, Ursula Ziegler asszonya, valamint a csoport vezetője, az immáron elhunyt Dübüllü Abdürrezzak. A két korábbi azonnal megfigyelés alá helyezték. De csak diszkrétan, nehogy megsejtsék, hogy a rendőrség felfigyelt a tevékenységükre.

Jones korábbi adatai közül ekkor már jó néhányat ellenőriztek és megerősítettek. A vegyészek lelkesedése valóban határtalan volt, amikor ismeretlen összetételű mérgező anyagra bukkantak Bengt Nyman testében. A kísérleti egerek és nyulak száma alaposan megfogyatkozott, amint újra és újra megbizonyosodtak a preparátum kitűnő hatásáról: fájdalommentesen, gyorsan és mérgezési tünetektől mentesen ölt.

A vizsgálóbíró viselkedése magasabb fokú érettségről és megfontoltságról tett tanúbizonyságot, amikor ismét találkozott a felügyelővel. Oberbein úr elismerte, hogy akárki nem rendelkezhet olyan figyelemreméltó ismeretekkel az esetről, mint mister Jones. Azonban kötelességének tartotta, hogy felhívja a felügyelő figyelmét a szükséges óvatosságra. A nemzetközi hírszerzés világa ugyanis a hazugságok és az illúziók világa! Semmit sem szabad adottnak venni! Nem szabad elsietni a választ olyan alapvető kérdésekre, mint hogy tulajdonképpen kicsoda a magát Jonesnak nevező férfi, kinek dolgozik, milyen célból adja át ilyen szokatlan módon ismereteit a helyi bűnüldöző szerveknek, és milyen magyarázat rejlik az egész ügy mögött. Fennáll a veszélye annak, hogy Jones, vagy megbízói, valamilyen módon megpróbálják kihasználni őket. Minden lehetőséget végig kell gondolni. Nem lehet kizárni, hogy Jones kettős ügynök. Azt sem, hogy az oroszoknak dolgozik.

A felügyelőt ugyan rendkívül megdöbbenette ez a feltételezés, de kénytelen volt elismerni, hogy egy ilyen bonyolult ügyben semmi sem kizárható. Ismervén Le Carré regényeit, neki sem voltak illúziói.

A felügyelő számítógépe társaságában töltötte a következő estét. Megírta Jones titkos ügynök második bizalmas jelentését, a stockholmi gyilkosság részleteiről. Oberbein törheti majd a fejét, hogy milyen módon találja a részleteket a svéd kollégáknak. Hogyan fogja például indokolni a gyanúját, hogy a Riddarfjärden-tó partjának melyik pontján – melyik egészen pontosan meghatározott pontján! – dobták a vízbe a gyilkossághoz használt fegyvert, a lehallgató készülékeket és egyéb tárgyakat.

A felügyelő három óra tájban tért nyugovóra. Két órával később a telefoncsörgésre ébredt. Rögtön felült, megvárta a második csengetést. Megbizonyosodott arról, hogy valóban a mobiltelefonja szól, nem pedig az otthoni telefonja.

Főlemelte a kagylót.

Az ügyeletes csoport vezetője közölte, hogy negyven másodperc óta felfigyeltek egy álló járműre, súlykategória szerint középmeretű személygépkocsira, harminc méterre az alsó hídfőtől. A motorkerékpáros járőrök már útban vannak lefelé.

– Jól van – mondta a felügyelő. – Azonosítsák és jelentkezzenek újra.

Kiugrott az ágyból. Fel alá járkált a szobában. A *híd* a Sperberschwert és Vandorland közötti útszakasz megnevezése volt. A *hídfő* pedig az a hely, Sperberschwert határában, ahol az első szenzorcsoport volt elhelyezve. Harminc méterre a hídfőtől szűkült az út, ott kezdődött az első kanyar. Az autó vezetője erre a pontra érve valószínűleg megrekedt, sem továbbhajtani sem visszatoladni nem volt mersze. A motorosok körülbelül húsz perc múlva érnek oda. Új jelentés korábban nem várható.

Eltévedt turisták? Hajnali öt órakor? Aligha. Egyébként sem kezdődött még el a turista szezon. Valószínűtlen egybeesés lenne, ha pont most bukkannának fel idegenek, amikor valaki mást vár.

Rég nem volt dolguk idegenekkel. Legutoljára, évekkel ezelőtt, idős holland házaspár szorult segítségre. Eltévesztették a Szent Gotthárd-hágót. Alaposan eltévesztették... Ugyanazon a ponton rekedtek meg a *hídon*, mint a ma éjszakai látogató. A motoros járőr az autópályáig kísérte vissza őket. Alighanem azóta is emlegetik a svájciak szívéllyességét és segítőkészségét.

Legyűrökte magában az ingert, hogy azonnal elinduljon a falu felé. Talán csak vaklármra az egész. Talán nem az jött meg, akire vár. Talán a holland nyugdíjasok tértek vissza.

Ledőlt az ágyra. Lehunyta a szemét. Várt.

*

A lány kikapcsolta az autó fényszóróit, teljes sötétségbe borult a világ. Egyetlen csillag sem világított. Fény sehol. Nem látta a távolban a hegyek körvonalait, saját kezét sem, amikor az arca elé emelte. Minden sötét volt. Láthatatlan.

Máskor azonnal bekapcsolta volna a világítást. De most nem volt ijesztő a sötétség. Épp a sötétség választotta el attól, ami ijesztő volt. Láthatatlanná tette, biztonságot nyújtott. Váratlan pihenőt. Minden megszűnt.

Sajnálom, mister Mayer, sir... A nőt elnyelte a sötétség. Nem találtam jobb befejezést. Bemászott egy nagy sötét lyukba, nem volt hajlandó onnan előbújni. Néha így tettek ezek odaát, Erdélyben.

Hát persze, mister Mayer, sir. Tudom, hogy nem végződhet így. Véget ér a sötétség. Fölkel a nap, jön egy tüzet okádó sárkány, vagy akármí. Amit óhajt, mister Mayer! Sir.

Először két fénycsóva látszott, ide-oda lengett a messzi hegyoldalon. Azután meghallotta a motorok zaját.

Nem látja, mister Mayer, sir. Minden megoldódik. Nem hagyják, hogy eltűnjön a

sötétben. Jönnek... Be lehet fűzni a filmet, indíthatjuk a kamerákat.

A fénycsókák összevissza keringtek a völgyben. El-eltűntek. Majd felbukkantak. Lassan egyre lennebb ereszkedtek. A motorzúgás erősödött. Egy idő után, amely örökkévalóságnak tűnt, a lány megértette, hogy a motorosok az utolsó kanyarhoz érkeztek. A következő pillanatban felbukkant az első motorkerékpár. Közvetlenül előtte megállt az emelkedőn. Katarinát teljesen elvakította a fényszóró.

Káromkodott, és bekapcsolta az autó lámpáit. Mint aki viszonozza a tüzet. Nem érzett félelmet. Csak dühöt.

A második motorkerékpár lassan elhaladt az első mellett, lehajtott az autóiig. A vezető leszállt. Minden sietség nélkül levette a sisakját, körbejárt az autót, és a vezetőülés ajtajához lépett. Az ablakhoz hajolt, Mosolyogva mondott valamit németül.

A lány szűrős szemmel nézte Angolul válaszolt.

– Nem beszélem a helyi nyelvet. Nevem Katarina Toivonen és a Föld nevű bolygóról jövök. Szándékaim homályosak. Vezessenek a törzsfőnökhöz.

A férfi hibátlan angolsággal közölte, hogy magánterületen tartózkodik. Mint az őrszemélyzet tagja, kötelessége arra kérni, hogy mutassa fel valamilyen iratát, amellyel személyazonosságát igazolja.

Katarina átadta az útlevelét.

– Ez az irat igazolja a személyazonosságomat – mondta elnyújtva.

A férfi visszatért a motorkerékpárhoz, előhúzott egy walkie-talkie szerű alkalmatosságot.

Egy perccel később megszólalt a telefon Kleinhammer felügyelő zürichi lakásán. Az ügyeletes közölte, hogy az azonosítás megtörtént. Megadta Katarina adatait és elismételte, amit a lány mondott a motoros járőrnek.

– Kitűnő – mondta a felügyelő mosolyogva. – Szállásolják el a hölgyet a lehető legjobb módon. Közöljék vele, hogy a törzsfőnök útban van.

Néhány másodperccel később a motoros járőr visszatért az autóhoz, udvariasan javasolta, hogy átvenné a jármű vezetését, tekintettel az előttük álló útszakasz némileg veszélyes jellegére. Katarina egy ideig szótlánul nézte a férfit. Elállt attól, hogy a fejében átvillanó epés megjegyzések valamelyikét kimondja. Biccentett, és átcsúszott a jobb oldalra. Észrevette, hogy a távolabbi motorkerékpáron két személy ül. Egyikük átvette a magára hagyott motorkerékpárt. A kis konvoj mozgásba lendült az utat kevésbé ismerő gépjárművezető számára némileg veszélyes jellegű útszakasz felé.

*

Néhány apróságot el kellett intéznie az indulás előtt. Például eltüntetni a számítógépet, amelyen Jones titkos ügynök a jelentéseit írta. A már befejezett második jelentést az íróasztalra fektette. Vagy talán, tekintettel az ügy bizalmas jellegére, dugja a matrac alá?

A matracot választotta.

A fürdőszobatükör előtt megállt egy pillanatra. Talán mégsem kellene egy középkorú, kövérkés úr képében találkoznia Katarinával... Fejét rázta. Méghogy középkorú úr! Valódi életkorához képest Kleinhammer felügyelő kisgyerek volt. Egy kopasz kisgyerek, ápolt angol bajusszal.

Gyorsan ellépett a tükör elől. Mit művel?! Nem valami romantikus szerelmi légyottra indul! A külseje teljesen mellékes! Ezt a kapcsolatot egészen más alapokra kell építeni. Ez valami teljesen új. Ami még sohasem volt. Idővel kiderül, hogy mit jelent ez. És az, hogy hová vezet.

A kis ruhásszekrényből kiválasztotta a felügyelő legkevésbé elnyűtt zakóját. Útközben térjen be egy divatárú üzletbe?

Örület! Ugyanaz az örület.

A számítógép, tartozékaival együtt, két sporttáskát töltött meg. Levitte őket az autóba. A ház még aludt. Senkivel sem találkozott. Annál jobb. Aki hamarosan nyomtalanul eltűnik, alighanem a KGB jóvoltából, ne cipeljen közvetlenül az eltűnése előtt nehéz útításkákat.

Már egyáltalán nem érdekelte a dolog. Kleinhammer felügyelő kijátszotta magát.

*

Katarina felébredt.

Az összehúzott függönyök ellenére túl erősnek találta a fényt. Újra becsukta a szemét. De már megpillantotta a férfit. A zürichi nyomozó egy fotelben ült a szoba túlsó végében. Őt nézte. A lány szeretett volna nyugodtan magához térni, összeszedni a gondolatait és átgondolni, hogy miért is jött ide. A férfi néma jelenléte zavarta és rendkívül földühítette. Tudta, hogy pillanatokon belül szabadjára fogja engedni a dühét.

A felügyelő, mintha megérezte volna, hogy mi zajlik benne, hirtelen fölállt és halkán így szólt:

– Bocsáss meg. Nem akartalak zavarni. Kint várok rád.

Gyors léptek zaja hallatszott, becsukódott az ajtó. Katarina fölült az ágyban. Dühösen nézett a felügyelő után.

Kint várok rád...

Vajon mi az ördögre vár? Várhat épp ésszel valami másra, mint amit Katarina tenni akar? Úgy látszik igen. Úgy látszik elvárja tőle, hogy mindazt, ami történt, mellékes bagatellként fogja föl. Kevésbé fontos földi apróságokként – összehasonlítva az örökkévalóságba szóló meghívóval. Egy meghívó, amit úgy gondolja, hogy nem lehet elutasítani.

Kint várok rád...

Jóhiszemű és elbizakodott. Ez lesz a veszte. Ha egyáltalán létezik valami, ami a

veszte lehet.

Sokáig zuhanyozott, és csak azért hagyta abba, mert elfogyott a meleg víz a tartályból. Egy öltözőfülkében ruhákat talált. A saját ízlésének megfelelő, töménytelen sok ruhát. Hát persze... A bevásárlást Bütyök és Bengt intézte.

Ingerülten becsapta az öltözőfülke ajtaját, dacos ábrázattal összeszedte a padlóról szétszórt ruhadarabjait. Aztán megcsóválta a fejét, és visszatért az öltözőfülkéhez.

Valamit valamiért... Induljon a játék.

A férfit a konyhában találta. Szótlanul leült vele szembe. Néztek egymást.

– Látom, megtaláltad a ruhákat.

Katarina szórakozottan biccentett. A férfi pedig megkérdezte, hogy milyen nyelven beszélgessenek. Svédül vagy finnül.

A lány habozott. Legszívesebben az angolnál maradt volna. Ehhez a nyelvhez ugyanolyan érzelem kötött, mint a férfihoz, aki a kérdést feltette. De ezt kinyilvánítania helytelen lett volna. Miért rontaná el a kellemesnek és könnyednek ígérkező beszélgetést a konyhaasztalnál?

– Talán finnül... Rég nem volt alkalmam.

– Nekem sem – mondta a férfi. – Évtizedek óta nem volt alkalmam.

– Hány nyelvet beszélsz te tulajdonképpen?

– Nem tudom. Talán úgy ötvenet.

– És melyik az anyanyelved?

A férfi rámosolygott.

– Mind az ötven.

– Na ne!... Melyik az igazi?

– Az első nyelvem? Egyfajta ó-német. Ma már senki sem értené. Évszázadok óta nem beszéltem.

– Te jóisten! És tudod még?

– Persze. De kivel beszéljek? Legfeljebb álmomban, régi barátokkal... Néhány régi dalt is tudok. – Kis fintorral hozzátette: – Az emberiség történelmének legrégebbi autentikusan megőrzött zenedarabjait.

– Hadd halljak egyet!

– Nem. Most nem.

– Miért nem?

– Mert nincs kedvem.

– Miért nincs kedved?

– Talán mert nem vagyok gramofon.

– Hát akkor mi vagy?

A férfi hosszú ideig nem válaszolt. Aztán megrántotta a vállát.

– Nem tudom. Röpké nyolcszáz év nem volt elegendő ahhoz, hogy megválaszoljam ezt a kérdést. Az vagyok, aki itt ül. És aki tudni szeretné, hogy miért jöttél

vissza.

Katarina hirtelen fölállt. Az ablakhoz lépett.

– Miért jöttél vissza? – kérdezte ismét a férfi.

A lánynak most nem kellett hazudnia. Gyorsan és ingerülten válaszolt.

– Nem tudom!

Visszaült az asztalhoz. Kerülte a férfi pillantását.

Remek színjáték, gondolta. De nem volt biztos benne, hogy valóban színjáték volt-e. Tovább meredt maga elé.

Hosszú hallgatás után a férfi megkérdezte:

– Mit mondtál neki? Klaus Münkelnak?

Katarina gyorsan felpillantott.

– Beszélnem kellett valakivel! De akkor még azt sem tudtam, hogy ezt a falut hogy hívják. Vagy egyáltalán, hogy milyen égtáj felé esik Zürichtől. Ha akartam, sem tudtam volna elárulni, hogy hol laksz.

– Minden mást tud?

A lány bólintott. Úgy döntött, hogy ebben a kérdésben az igazat mondja. Valószínűleg veszélyesebb lenne, ha hazugságokkal próbálná védeni Klaust. Ha vendéglátója gyanítaná, hogy hazudik, talán maga próbálná kideríteni, hogy Klaus mit tud. És azt, hogy milyenek a szándékai.

A maga módján kiderítené...

– Igen – mondta halkan. – Mindent tud. De hidd el, hogy semmi olyat nem fog tenni, amiért okod lenne nyugtalankodni.

– Én nem nyugtalankodom – mosolygott a férfi. – Te nyugtalankodsz. De neked sincs okod rá. Békén hagyom az öreget. Amennyiben semmi butaságot nem csinál.

Katarina biccentett. Nem szólt. Nem mintha hitt volna a férfi ígéretében. Ahhoz már túl sok hazugságot hallott. De mit mondhatott volna?

– Elhitte a történetedet? – kérdezte a férfi.

– Igen... furcsa mód.

– Nem olyan furcsa – mosolygott a férfi. – Ha a megfelelő személy mondja el.

Katarina merev arccal figyelte. Pillanatra majdnem elvesztette az önuralmát. A férfi ezt bóknak szánta! Mármint, hogy ő, Katarina, átkozottul jó mesemondó... A mindentudó idióta úgy látszik elfelejtette, hogy nem Ali Baba és a negyven rabló történetét mesélte el Klausnak. Hanem a barátai halálának a történetét! A barátai gyilkosának a történetét! Annak az éjszakának a történetét, amelyet a gyilkossal töltött! És most a gyilkos könnyed bókkal nyugtázza, hogy *ezt a történetet*, alighanem, némi átéléssel előadta!

A férfi bizonytalan pillantását látva hirtelen diadalézés töltötte el. A pasas gondolatolvasó képessége mégsem határtalan. Megértette ugyan, hogy valami fölka-varta. De nem tudta, hogy micsoda. Sohasem fogja megtudni! Most fedeznie kell

magát, ki kell használni pillanatnyi fölényét.

Képtelen gondolata támadt. Elméje rögtön tiltakozott ellene. És mégis! Miért taktikázzon és ügyeskedjen? Miért ne vágjon egyenesen bele abba, amiért jött?

Pillantását a férfinak szegezte.

– Le akarok menni a laboratóriumba!

A férfi egy ideig csendesen figyelte.

– Miért?

Jó kérdés...

Kereste a szavakat, mintha maga sem lenne tisztában kérése értelmével.

– Valahogy fel kell végre fognom, hogy kicsoda vagy. Kleinhammer felügyelőnek nevezzelek? Az ördögbe is, te az a zürichi zсарu vagy, aki kihallgatott minket! Rád nézek, és őt látom! De te már nem ő vagy. Soha nem is voltál. Olyan vagy nekem, mint egy kísértet! Nem tudok egy kísértettel beszélgetni! Szükségem van egy névre! Egy arcra! Lemegyünk a tartályhoz, látni akarlak *téged*, a *te arcodat*, megtudni a nevedet, bármiféle átkozott nevet, csak tudjam, hogy holnap is így nevezhetlek!

A férfi megcsóválta a fejét.

– De hiszen én, ebben az értelemben, valóban kísértet vagyok. Ilyen az életfeltételem. Nincs saját nevem. Nincs saját arcom. Az *első* nevem és az *első* arcom, olyan, mint régi, gyerekkori fényképek, ahol az ember már alig ismeri meg saját magát. Évszázadok óta nem használtam azt a nevet és azt az arcot.

– Persze! – mondta hevesen a lány. – De csak azért, mert egyedül voltál! Olyan mint te, senki nem volt. Egy magányos kísértet. De a kísérteteknek is szükségük van nevekre. Amint többen vannak. Az *én nevem* Katarina. És ezer év múlva is ez lesz a nevem, akár élek, akár nem!

Hirtelen elhallgatott. Biztos volt benne, hogy túl messzire ment. Majdhogynem ígéretet tett egy jövőbeli társulásra. Túl korai volt ez az ígéret. Várni kellett volna még. Vívódni hetekig, hónapokig, talán évekig, mielőtt ezt az ígéretet kimondja. A férfinak most látnia kell, hogy hazudik.

De nem látta. Katarina olyan fény látott felcsillanni a szemében, ami az ellenkezőjéről tanúskodott. Hallotta, amit hallani szeretett volna. És elhitte! Mert el akarta hinni.

Istenem, milyen egyszerű! Mint ellopni egy kisgyerek cukorkáját.

Nem! Ez nem kisgyerek. Ez egy gyilkos.

Katarina, az ördögbe is, tovább!

Öklével az asztalra csapott, mintha félreértette volna a férfi hallgatását.

– Hagyjuk a fenébe! – szólt ingerülten. Fölpattant. Újra az ablakhoz lépett. – Hagyjuk a fenébe! Majd Kleinhammer felügyelőnek szólítalak.

A férfi elnevette magát.

– Talán mégsem, ha megkérhetlek...

– Mi a francot számít?!

– Katarina, igazad van. Megértem, hogy számodra ez nem lényegtelen. Ha valóban úgy gondolod, lemegyünk a pincébe és, talán kissé megkésve, bemutatkozom.

– Nem! – mondta a lány és kibámult az ablakon. – Szerinted ez hülyeség! Nincs szükségem erre a leereszkedő kedvességre. Nem akarom, hogy úgy kezelj, mint egy makacs gyereket, akit ki kell engesztelni!

A férfi fölállt és odalépett hozzá.

– Katarina... Megismétlem, amit mondtam: *Igazad van*. Gyere!

Szótlatlanul követte a falun át.

Katarina, te kígyó... Mint kisgyerektől a cukorkát.

Megpróbálta figyelni, hogy milyen számkombinációkat használ a különböző ajtóknál. De lehetetlen volt. A férfi ujjai villámgyorsan futottak a gombokon, közben kérdett. Az érdekelte, hogy miként fogadta Klaus a történetet. Katarina most sem hazudott. Amikor röviden leírta együttlétüket, nem leplezte odaadását az idős ember iránt. Az idős ember iránt, aki az *új lehetőségről* kezdett képzelődni.

A hatalmas páncélajtó előtt álltak a pincében. A férfi Katarina felé fordult.

– Én kedvelem az öregot. Talán találkozhatnánk Zürichben, mindhárman. Talán minden képessége megvan ahhoz, hogy kaphasson egy *új lehetőséget*.

– Nem tudom – sóhajtott Katarina.

– Ki tudja? Csak azt mondom, hogy találkozhatnánk. Minden kötelezettség nélkül. Aztán ő is választhat. Mint ahogy neked is választanod kell.

A lány mereven elnézett mellette. Nem válaszolt. A férfi ismét a páncélajtó felé fordult. Nemsokára áthaladtak Ali Baba barlangján, és nekivágtak a hosszú, keskeny lépcsőnek, amely a laboratóriumhoz vezetett.

Katarina szinte révületben követte a férfit. Nemsokára célhoz ér. A tartályhoz, a testhez. A férfi egyetlen gyenge pontjához. Az egyetlen lehetőséghez, hogy tervét végrehajtsa.

De most mit tegyen? Hogyan csinálja? Sohasem jutott gondolataiban ilyen messze. Tucatjával talált ki többé kevésbé agyafűrt cselszövéseket, hogy milyen módon juthatna be a laboratóriumba. Teljesen feleslegesen.

Most itt volt. Üres kézzel. Tehetetlenül.

A pillangó harmadik választása. Milyen patetikus. Milyen lehetetlen.

Beléptek a terembe. A férfi fényt gyűjtött. Katarina lassan a tartályhoz ment. Kényszerítette magát, hogy a testre nézzen. Karnyújtásnyi távolságra megállt az üvegtartálytól. Mozdulatlanul, lélegzetviasszafojtva állt.

A tartályban lévő test helyzete az előző alkalom óta megváltozott. A lány megértette: a haj és a végtagok lassan ide-oda lebegnek a zöld folyadékban, olyan lassan, hogy szabad szemmel követhetetlen volt a mozgás. Az arcot most teljesen körbefonta a sötét hajtömeg. A balkar oldalt kitérve, a jobbkar pedig enyhén előrenyújtva. A soha nem látott körömfonatok mintha a lány felé nyúltak.

Szép volt. Egyedülálló tárgy, egy idegen világból. Sokáig nézte. Megértette, hogy nem képes kárt tenni benne.

Egyszerűen nem képes. Ennyi az egész.

A csontfehér test a tartályban annyira hatalmas volt, annyira idegen és páratlan, hogy képtelen volna időn és téren túli nyugalalmát megzavarni.

Úgy tűnt, hogy útja végéhez ért. Sírva fakadt.

Egy kéz érintette a vállát. Villámgyorsan félrelépett. A a férfi felé fordult.

– Ne nyúlj hozzám – mondta lassan. – Soha többé ne merj hozzám érni.

A férfi keze a levegőben állt.

– Katarina...

– Ne mondd ki a nevemet!

– Kisasszony...

– Egy szót se szólj!

A férfi leeresztette a karját.

– Akkor marad a jelbeszéd.

Katarina egy lépést tett felé, mintha meg akarná ütni, de az utolsó pillanatban meggondolta magát.

– Megint jól szórakozol?

– Nem... Nem értem, hogy mi zaklatott föl ennyire.

– Nem is várom el, hogy megértsd.

– Magyarázd el.

Katarina a fejét rázta.

– Nincs értelme!

– Miért nincs?

– Úgysem értenéd!

A férfi csodálkozó mosollyal nézte.

– Kedvesem, én abban a téveszmében élek, hogy mindent megértetek, amit valaha valaki megértett.

– Jól van. Csak így tovább! – mordult fel a lány.

A férfi elnevette magát.

– Nincs más választásom. Hacsak nem győzől meg az ellenkezőjéről.

A lány hevesen elfordult tőle.

– Nem akarlak meggyőzni semmiről.

– Ilyen reménytelen eset lennék?

– Nem! Csak másféle eset vagy. Olyan, amilyenek nem lenne szabad léteznie!

– Miért nem? – kérdezte élesen a férfi. – Ki az, aki ilyen határokat szabhat?

Katarina szótlánul nézte.

– Nos? – folytatta a férfi. – Ki szabja meg ezeket a határokat? Talán a Jóisten?

Egy régi barátom úgy gondolta. Volt legalább valami logika a rögeszméjében. De te miről beszélsz? Hiszen nem hiszel istenben! Hogyan merészeled azt állítani,

hogy nekem nem lenne szabad létezniem?

A lány félrenézett.

– Nem fogok filozofálni. Megölted a barátaimat. Azért jöttem ide, hogy megöljelek. Nem tudom megenni. Most el akarok menni innen. Ennyi az egész.

– Katarina, nem öltem meg a barátaidat. Itt vannak. És itt maradnak velünk.

– Valóban elhiszed ezt az ostobaságot?

– Így van.

A lány hevesen megrázta a fejét.

– Nem! Bütyök nincs itt! Bengt nincs itt! Számomra ők nem láthatatlan lelkek voltak! Volt szemük, hajjuk, hangjuk, mozdulatuk és testük. Szerettem őket! Szerettem őket! És most már nincsenek!

A férfi halkán válaszolt.

– Értsd meg, Katarina. Mindaz, ami nincs itt, olyan, ami előbb-utóbb úgyis eltűnt volna. És mindaz, ami lényeges, itt van.

– Ami lényeges!? – kiáltotta a lány. – Szóval te döntöd el, hogy mi az, ami lényeges és mi az, ami nem lényeges?! Mit tudsz te arról, hogy mi az, ami lényeges?! Semmit!

– Azért ne essünk túlzásokba – mondta fáradt mosollyal a férfi. – Néhány dolgot azért tudok.

– Persze! Két lábon járó lexikon vagy! Eleven szótár! Számítógép! Amit csak akarsz! De mi az, ami lényeges?! Mondd el nekem, hogy mi az, ami lényeges!

– Nem szegezhetsz ilyen kérdést egy lexikonnak – mondta halkán a férfi.

Ismét úgy látszott, hogy Katarina legszívesebben megütné.

– Ne okoskodj itt nekem!

A férfi sóhajtott.

– Csak arra akartam rámutatni, hogy te sem gondolod, hogy lexikon vagyok. Különben nem tennél föl ilyen kérdést.

– Hű, de ravasz! Hű, de jól rámutattál! De nekem itt ne mutogassál, ha beszélni akarok veled! Válaszolj a kérdéseimre!

– Nem tudok válaszolni a kérdésedre. Nem tudom megmondani, hogy mi az, ami lényeges. Annyit mondhatok, hogy azok a mulandó dolgok, amelyekre oly nagy súlyt fektetsz, számomra kevésbé lényegesek, mint a nem mulandó dolgok. Vagy, hogy óvatosabban fejezzem ki a dolgot, mint azok az erők, amelyek kevésbé mulandónak tűnnek. Engem azok az erők érdekelnek. És téged is érdekelnének, ha hátat mernél fordítani a mulandó dolgoknak.

– Igen – mondta fojtott hangon a lány. – Igazad van. Nagy súlyt fektetek a mulandó dolgokra. Például a barátaimra. Valóban mulandó dolgok voltak. Bbizonyítottad! És ez a sok hülyeség, amit itt összebeszélsz, nem érdekel! Nem akarok hátat fordítani a mulandó dolgoknak! Nem azért, mert nem merek. Hanem, mert nem akarok! Elég rád nézniem és tudom, hogy nem akarok!

A férfi egy ideig csendben állt.

– Másmilyen vagyok – mondta végül. – Egyedül vagyok. És másmilyen vagyok. Következésképp megértem, hogy szörnyeteg vagyok. Mi másnak nézhetnének? De kizárólag azért, mert egyedül vagyok. Ha többen lennénk, már nem volnánk szörnyetegek. Hanem egy új, magasabb rendű életforma előfutárai.

Katarina megvetően felszisszent.

– Egy *magasabb rendű életforma*? Nem! Ez nem életforma! Ha ötmillió lenne a fajtádból, az is csak ötmillió szörnyeteg lenne! Ötmillió átkozott szörnyeteg, akiknek nem volna szabad létezniük!

A férfi elmosolyodott.

– Akkor még egyszer megkérdezem: Kinek van joga megszabni a határokat? Miért nem szabadna létezniem?

A lány egy ideig szúrós pillantással nézte. Aztán hirtelen kifakadt:

– Mit vigyorogsz!?! Mindenem csak vigyorogsz! Rohadt nagy érdemednek tekinted, hogy mindenem vigyoroghatsz, amit mulandónak találsz! Ezért nem kellene létezz! Egy kutyát sem bízna rád!

A férfi halálosan komoly arcot vágott.

– Örülök, hogy megúszom a kutyát.

– Nagyon vicces! Engem is megúszol! Csak nem képzelted, hogy hajlandó lennék társulni valakivel, aki...

Hirtelen elhallgatott, mint akinek váratlan ötlete támadt. Sarkon fordult. Erélyes léptekkel robotott a kijáráthoz. A férfi utána kiáltott valamit, a lány pedig visszafordult:

– Fogd be a szád! Mindjárt jövök!

A raktárszerű előterben megragadott egy nehéz kerti ásót, amelyre már érkezésükkor felfigyelt. Visszatért a terembe, a férfi elé állt és a szerszámot két kézzel a feje fölé emelte, mintha ütni készülne.

– Nocsak – mondta nyugodtan a férfi. – A régi, jó ásóm...

– A te régi, jó ásód, igen! Gyilkos fegyver lehet, ha az embernek olyan kedve támad! De te ezen is csak vigyorogsz!

– Vigyorgok, hiszen nem támadt olyan kedved. Nem igazán. Csak mutatni akarsz valamit. Úgyhogy várakozásteljesen vigyorgok.

– Kedvem ugyan támadt, de minek!?! – sziszegte a lány. – Hiszen még agyoncsapni sem lehet téged! Csak nem képezed, hogy társulnék valakivel, akit még agyoncsapni sem lehet?!

– Szóval a kellemes együttlétnek az az előfeltétele, hogy agyon tudjuk csapni egymást?

– Ennyire hülye azért nem vagy! Pontosan érted, hogy mit mondok! Akkor is, ha nem értesz semmit! Fogalmad sincs, hogy mit jelent *egy életet élni*. Egyetlenegy életet, amelyik véget ér. Hogy mit jelentenek a barátok! A többi ember. Mit jelent

az összes ostoba mulandó dolog, amit szeretek! Szeretni és agyonütni egymást! Fogalmad sincs! Számodra mindez nevetséges. Inkább meghalok, mint hogy egy olyan vigyorgó, agyalágyult alakká változzak, mint te!

A férfi odahúzott egy széket, és szótlánul leült.

– Vagy úgy?! – folytatta a lány. – Nem kegyeskedsz velem szóba állni? Megvárod, amíg megnyugszom, amíg belátom, hogy milyen gyerekesen viselkedem? Hát persze! Van idő! A barátaimnak is van már ideje! Úgy látom, ők sem hamar-kodják el a dolgot. Gondolom, Bütyök ezért nem vág hozzám semmit. És ezért nem kérlel Bengt, hogy nyugodjak meg! Hova siessenek? Jó dolguk lehet ott, az örökkévalóságban! Tudják, hogy előbb-utóbb magamtól is megnyugszom. Néhány évtized múlva magamtól is megnyugszom! Úgyhogy minek sietessenek? Miért törődjenek a dologgal? Nem számít! Semmi sem számít! Együnk inkább egy jó kis ebédet! Vagy szórakozzunk el egy kicsit ezekkel a magukba feledkezett, csörtető idiótákkal! Hogy is hívják őket? Hát persze! *Emberék!* Mókás kis bábfigurák, jól eljatszadozhatunk velük!

Szünetet tartott, hogy kifújja magát, s hogy időt adjon a férfinak a közbeszólásra. Az szótlánul nézett rá.

– Na jó! – kiáltotta Katarina. – Akkor játszunk valami mást! Mit szólnál ahhoz, ha széttörném ezt a szép, antik fürdőkádat? – Egy lépést tett a tartály felé. Pillanását továbbra is a férfira szegezve, megemelte az ásót. – Akkor is vigyorognál?

A férfi csendesen így szólt:

– Csak kicsorbítanád az ásót.

– Nagyon jó! Legalább kénytelen leszel új ásót szerezni!

Egy ütést mért a tartályra. Erőten ütés volt, az ásó lapja megcsúszott a vastag üvegen. A lány egyensúlyát veszítve néhány suta lépést tett. Káromkodott. Az ásót újra megemelve harciasan vicsorítva a tartály felé fordult. Ismét ütött. Ezúttal teljes erőből az üveglap közepére. Az ásó visszapattant. Katarina, kizárólag csak azal törődött, hogy el ne ejtse a szerszámot. Elvágódott.

A férfi fölállt.

– Katarina! Hagyd abba!

A lány gyorsan talpra állt, és az ásóval a feje fölé, a férfi felé fordult.

– Vagy úgy? – lihegett. – Mégis nyugtalankodsz egy kicsit? Mégis félted ezt az ócska ásót?!

A férfi megrántotta a vállát. Leült.

– Ahogy akarod. Folytasd, ha örömed telik benne.

– Ha örömöm telik benne? – vicsorgott a lány. – Persze, hogy örömöm telik benne!

Ismét lecsapott a tartályra. Egyre vadabbul ütött, és közben azt kiáltozta, hogy milyen nagy öröme telik ebben. Soha semmiben nem lelt nagyobb örömet.

A férfi mozdulatlanul ült. Kifejezéstelen arccal figyelte. Elfehérédett ujjhegyei,

amint a szék karfáját markolta, mutatták, hogy nem volt olyan nyugodt, mint amilyennek látszani akart. Kissé felemelkedett, mintha felállni készülne. Nem fejezte be a mozdulatot.

Mert megtörtént az, amit lehetetlennek tartott.

Először a hang. Mintha megpendítettek volna egy vékony húrt egy elektromos gitáron. A legnagyobb hangerővel. Visszhang nélkül. Rövid, fülsiketítő csattanás.

Katarina megtorpant. A tartályra meredt.

Talán kezdettől fogva volt valami egyenetlenség az üvegben. Vagy az évszázadok során felhalmozódott benne egyféle feszültség. Mert az, amit most megpillantottak, hosszú, függőleges repedés látszott a tartály oldalán. A padlótól egészen az üveglap felső pereméig futott.

Pillanatig tökéletes csendben figyeltek.

A repedés mentén felbukkantak az első világoszöld cseppek. És vékony ereket képezve a padló felé indultak.

Először a lány mozdult. Artikulátlan kiáltással, amelybe rémület és diadal vegyült, újabb ütésre lendítette az ásót. Szeme sarkából látta, hogy a férfi felugrik, és előreveti magát. Ösztönszerűen megváltoztatta a ütés irányát.

Normális körülmények között nem lett volna semmi esélye, hogy egy ilyen nehézkes szerszámmal eltalálja a férfit. A férfit semmi más nem érdekelt, minthogy Katarinát megfékezze, és megvédje a tartályt. Kleinhammer felügyelő teste mellékes volt. Ha bárki más lett volna a támadó, a férfi talán azt a megoldást választja – mint már oly sokszor az évszázadok során –, villámgyors fogással kiiktatja a saját testét, és ellenfele testébe lép. Védekezésre nem készült. Az ütés váratlanul, ugrás közben érte. Az ásó éle a felügyelő fültövébe vágódott és mélyen a torkába hatolt. Rögtön tudta, hogy sérülése halálos. A következő pillanatban már nem állt ellenőrzése alatt a teste. Katarinának ütközött. Mindketten a földre zuhantak. Még látta, hogy a lány a padlón fekve megpördül, feléje fordul és száját – alighanem – kiáltásra nyitja. De a kiáltást már nem hallotta. Katarina képét elnyelte a vakítóan fehér villám. Kleinhammer felügyelő érzékszervei megszűntek működni.

Átkozottul értelmetlen dolog! volt az utolsó gondolat, amely a felügyelő agyában megfogalmazódott, mielőtt az erő, amely mindeddig irányította, véglegesen elhagyta.

Katarina valóban felkiáltott. Kétségbeesetten rövid *nem*-t kiáltott. Minden erejét arra összpontosította, hogy felvegye a harcot a betolakodóval, amelyet lehetetlen volt legyőznie.

7. Katarina

Katarina teste élettelenül feküdt a kőpadlón. Sértetlen volt, de teljesen kimerült.

Nehéz *ugrás* volt. Az összes eddigi közül a legnehezebb. Nemcsak mert Katarina erős volt. Mások is voltak ugyanolyan erősek. De a lány fel volt készülve. Tudta, hogy mi fog történni. És védekezni próbált.

Nem volt nagyobb esélye, mint egy vak harcosnak, aki pusztá kézzel fordul szembe a jól felfegyverzett és fegyelmezett hadsereggel. De azért szembefordult. A férfi élete során először ütközött meg valakivel, aki tudta, hogy mi ellen harcol. És jól harcolt. Csendesen, konokul. Félelem nélkül. Érezte a lány gyűlöletét, dühét és megvetését. Jéghideg, könyörtelen megvetését. A magányos harcos megvetését a támadó hadsereggel szemben.

A férfi legszívesebben visszafordult volna. De nem volt rá módja. Más út nem létezett. A *lélek* az egyetlen elérhető test felé zuhant. Az *ugrás* megállíthatatlan volt.

Hogyan hagyhatta, hogy ez megtörténjen? Hogyan lehetett ennyire meggondolatlan?

Nem volt ideje keseregni. Föl kellett tápászkodnia. Aktiválnia a testet. Szemügyre vennie a tartályt. Rendbe hoznia. Ha még nem késő...

Nem, még nem lehet késő. Hiszen akkor nem lenne itt. Az új testben. Katarina testében. Amelyet most lassan ellenőrizni kezdett.

Fölfogta, hogy karját kitérve, hason fekszik. Arccal a kőpadlón feküdt. Valami langyos folyadékban. Nem a tartály vizében. Az nem lett volna vérszagú.

Föülte. Kinyitotta a szemét. Nem a padlót, vagy a halott felügyelőt nézte.

A tartályban láthatóan csökkent a zöldes folyadék szintje. Talán két-három centiméterrel. Messze a türesi határtól. Tudta, hogy akár fél méterrel is csökkenhet a folyadékszint a tartályban, mielőtt kritikussá válik a helyzet. Volt ideje, hogy eltömitse a szivárgást és előkészítse a test átköltöztetését a másik tartályba.

Másrészt viszont bármikor jöhet *utórezgés*. Hatalmas volt a folyadék nyomása a tartályban és a repedés kitágulhat. Akár újabb repedések támadhatnak. Lehetséges, hogy pillanatnyilag csakis az a három vaspánt tartja egybe a tartályt, amelyet egykoron teljesen felesleges óvintézkedésként készített.

Szóval kevés ideje maradt. Pontosabban, nincs ideje, amivel *számolhat*. Gyorsan neki kell fognia a munkának és bíznia abban, hogy idejében elkészül, mielőtt a tartály állapota tovább romlana.

„Katarina, bolond lány! Miért hagytam, hogy ezt tedd velem?”

A legközelebbi falhoz kúszott, széles, sötétvörös csíkot húzva maga után a felügyelő testét körülvevő vértócsából. Hátát a száraz, hűvös falnak vetette.

Nem volt vesztegetni való ideje.

A tartályból csordogáló vékony zöld erecskék helyenként elérték a hatalmas vértócsa szélét, érdekes alakzatokat és színeket képezve vegyültek az alvadásnak induló vérrel. Egy ideig az ábrák változását figyelte a földön. Aztán már csak a zöld folyadék terjedt, a vértócsa felső szintje megmerevedett.

Nem volt vesztegetni való ideje.

Minden szükséges felszerelése megvolt a munkához. Egyébként sem szükséges eltömitenie a repedést. „Egyszerűen leengedni a régi, a kis tartályt a test köré, és

Lisztes István: Nő (részlet)
nyírfa, 1984
190 cm magas

ily módon, a tartályon belül, elkülöníti a testet. Pofonegyszerű az egész. Öt perc alatt végez vele. És akkor véget ér a közvetlen veszély. A kis tartály elegendő folyadékot tartalmaz ahhoz, hogy akár három hónapig is tárolja ott a testet. Időközben pedig nyugodtan előkészítheti a másik tartályt. Tökéletesítheti. Elláthatja dupla falakkal. Valamiféle védőhártyát húzhat rá.

Vagy építhet egy egészen más, mindennél biztonságosabb új tartályt.

Egyelőre ide kell hoznia a kis tartályt. Nincs vesztegetni való ideje. Minden másodperc drága. Minden másodperc az utolsó lehet.

Mi történe, ha test a tartályban magához térne a *révület* állapotából? Természetesen kénytelen lenne visszatérnie belé. Véget érne a nyolcszáz éves kimenő. Ez volna az utolsó *ugrás*.

There is no place like home...

És azután?

A patkányok egyértelműen megmutatták, hogy akkor mi történik. A nyulak és az egerek is. És a kutyák. A kutyák voltak a legjobbak. De egyikük sem élte túl az *ugrást*, vissza, a régi testbe. A *révület*ből visszatért testek perceken belül meghaltak. Minél hosszabb *révület*, annál gyorsabb halál. Egyikük sem tudott új életet kezdeni a tartályon kívül.

Így állt a dolog az egerekkel... Az ember azért mégiscsak másmilyen!

Persze, hogy másmilyen. Kicsit törekenyebb.

Nem túl ragyogó kilátások...

Katarina, buta leányzó. Ugye mondtam, hogy nem vagyok halhatatlan?

Nincs vesztegetni való időm. Az elektromos daruval ide kell hoznom a kis tartályt. Leeresztenem a folyadékba és elkülöníteni a testet. Semmi az egész. Öt perc alatt megvan. Vagy talán, hét perc alatt. Aztán föl lehet menni a házba, lemosni a testről – Katarina testéről – a ráalvadt idegen vért és ágyba bújni. Aludni egy kicsit. Egy-két napot.”

Fölnevetett.

„Ki hitte volna, hogy ennyi idő után ismét felhasználásra kerül a kis tartály? Még szerencse, hogy megtartotta.

Az is átkozottul szerencsés volt, hogy pont most történt ez a dolog, amikor épp itt volt. Mert bármikor bekövetkezhetett volna egy ilyen repedés. Az üveg mégiscsak hibás volt. Ha nem lett volna hibás, Katarina ítéletnapig kocogtathatta volna az ásóval. Nagy szerencse, hogy most történt a dolog!

Katarina, olyan tartályt építünk, amilyen nem volt még, amióta világ a világ!

Mióta ül itt a földön?... A folyadék szintje a tartályban újabb centiméterekkel süllyedt.

Milyen gyorsan megy!”

Néhány zöldes színű erecske a lába felé kanyargott. Katarina lába felé.

„Kitáglult a repedés? Megtörtént az utórezgés, anélkül hogy észrevette volna?

Katerina most láthatta a tartályban lévő test arcát. A hajfonatai fölemelkedtek a víz felszínére, ahol hínárként szétterültek.

„Ez nem jó. Túl magas fokú az érintkezés a külső levegővel.”

De a test arca békés volt, mint mindig. Nyolcszáz éve ugyanolyan békés.

„Semmilyen zavaró gondolat. Semmi.

Teljesen öntudatlan. Nem tudja, hogy egyre közelebb nyomul az ellenséges elem. Lassan és kérlelhetetlenül. Zsugorodik az anyaméh. De a külső falak még mindig biztonságos távolságra vannak.

Talán még egy félóra. Ha nem jön még egy utórezgés.

Úgyhogy nincs vesztegetni való időm.

Katarina, átkozott leány! Idehozzam a kis tartályt? Hát persze. Egyszerű az egész. Öt perc. Vagy hét. Aztán bevetjük magunkat a fürdőkád jó meleg vizébe. Utána pedig az ágyba. Én és a tested.

Hülye pap, vén cimborá, mit szólsz ehhez? Vársz rám valahol? Továbbra is vársz rám valahol, átkozott besserwisser?

Hát várj csak! Várhatsz még néhányezer évig!

Mindjárt idehozom a kis tartályt!

Mindjárt.”

A lassan csörgedező zöld erecske a lábához ért. Nehézkesen megkerülte Katarina piros-fehér tornacipőjét, majd pillanatra megállt, mintha megpihenne és új erőt gyűjtene, aztán tovább küszött.

És ekkor, végre, éles csattanással jött az utórezgés.

Újabb hang zengett a láthatatlan elektromos gitáron. Az előbbinél valamivel alacsonyabb hang. Egy kétvonalas a . Azaz, inkább a kétvonalas a és a kétvonalas b közötti hang. Kicsit közelebb a kétvonalas a -hoz.

Nem jól hangolt volt ez a gitár.

A kis zöld patak, amelyik az imént olyan nehézkesen került meg a cipőjét és tovább cammogott a padlón a keze felé, most vadul nekiiramodott. Gyorsan körbenyaldosta az ujjait, gögösen tovább futott a fal felé.

„Hahó! Hova ez a nagy sietség?

A tartályra emelte a pillantását. A repedés valószínűleg olyannyira kitágult, amennyire a vaspántok ezt megengedték. A gyors kis patakok az üveg külső lapján széles folyammá egyesültek a tartály alsó pereménél. A folyadék egyre jobban előntötte a padlót, körbefogta a felügyelő testét.

Most már szabad szemmel is követhető volt, hogy a folyadék szintje csökken.

„Mennyi időm van még? Két perc? Három? Csak egy?

Katarina, kedvesem, elégedett vagy?

Az vagy, ugye?

A fal felé fordult.

Mennyi minden történt veled. Mennyi mindent tudott.

Semmit sem tudott.

Arról a kérdésről, ami most hátra volt, semmit sem tudott.

Félig hangosan szólt:

– Remélem igazad van, öreg cimborá. Remélem, hogy az átkozott istened elnéző lesz velem.”

Aztán jött a szokásos szédülés. És a vakítóan fehér villámcsapás, amely mindent magával söpört. Úgy érezte, mintha testét fölrántanák a földről és a levegőbe repítenék. De tudta, hogy ez nem így van. A teste meg sem mozdult.

8. Az utolsó

Miközben signora Lerici a zürichi telefonösszeköttetésre várt, beszédbe elegyedett az öregasszonyokkal a dohánykereskedésében. Lelkesen beavatták a nap nagy eseményébe: felbontották a Cambelotti-fiú és Rinuccini-lány közti eljegyzést. Megtudta, hogy a szülők már mindent előkészítettek, és izgatottan várták a nagy napot. A Cambelotti-fiú pedig még izgatottabban várta ezt. Mire fogta magát ez a Rinuccini-lány, és néhány nappal a menyegző előtt megmakacsolta magát!

A történekről különböző vélemények keltek napvilágra. Az egyik öregasszony határozottan állította, hogy mindez a televízió hibája. Ez a sok *briganti* és *banditi*, akik hizlalják a feneküket Rómában, és idesugározzák a televíziójukat, hogy bogarakat ültessenek a fiatal lányok fejébe. A legtöbben helyeslően bólogattak. Az egyik asszony ellenben arra az álláspontra helyezkedett, hogy a lány jól tette, amit tett. A Cambelotti-fiú ugyanis mihaszna szájtáti.

Megkérdezték, hogy signorina Toivonen milyen véleménnyel van a dolgról. Hiszen zsenge kora ellenére már megfordult itt-ott a világban, és látott egyet s mást. Nem mintha pillanatra is azt képzelnék, hogy máshol a világban másmlenek lennének a dolgok. A mihaszna szájtáti az mihaszna szájtáti, akár olasz, akár svéd.

Katarina, arra való hivatkozással, hogy nem ismeri az érintetteket, nem kívánt véleményt nyilvánítani. *Dehogynem ismeri!* rikkantotta az egyik öregasszony és a lány karját megragadva kirobogott vele a térre. Hiszen Cambelottiék amott laknak, a kávéházzal szemben! A Luigi-fiút signorina Toivonen már biztosan sokszor látta! Csinos legény, csak kicsit soványka. Túl sokat biliárdozik esténként.

Katarina bölintott. Ismerte Luigit.

Mihaszna szájtáti volt.

Visszatértek a boltba, ahol folytatták a vitát.

Megszólalt a telefon. Signora Lerici magához rántotta a kagylót és izgatottan hallózni kezdett. Aztán lelkesen intett Katarinának. Bejött a zürichi vonal.

– Egy kis gavallér, he? – ujjongott az egyik asszonyság.

Katarina mosolyogva csóválta a fejét, és átvette a kagylót. Ájtatos csönd eresz-

kedett helyiségre, minden szempár Katarina felé irányult. A lány kis híján elnevette magát. Hálás volt, hogy angolul bonyolíthatja le a beszélgetést. Beszélhetne németül is? Ha egyáltalán eléri Klaust.

Rég fel kellett volna már hívnia. Valószínűleg nagyon nyugtalan volt miatta az öreg. De Katarinának szüksége volt erre az időre. Szüksége volt arra, hogy helyre-
rázza magát. És ehhez jobb helyet nem is találhatott volna, mint ezt a kis falut.

Itt bérelte ki Bütöök azt a tanyát, ahol a nyarat szerették volna eltölteni. Katarina ideérkezése azon a júniusi estén nagy felfordulást okozott itt. Kérdések lógtak a levegőben.

Nem. Signore Pergola nem jön. Senki más nem jön.

De igen. Mégis kibérli a házat. Egész nyárra. Talán még tovább.

Igen. Egyedül fog ott lakni.

Igen, valóban. Valóban nagy kár, hogy signore Pergola nem tud jönni. Valóban nagy csibész a kölyök. Valóban úgy pörög a nyelve, mint a rokka.

De máshova utazott.

Nem. Katarina nem olasz. Svéd. Ez olyan furcsa? Talán tényleg az.

Hogy miképp tanult meg ilyen jól olaszul? Hát signore Pergolától, ugyebár.

A Katarina jelenléte fölötti általános csodálkozás hamarosan elmúlt. És a kávéházi események, néhány nappal a megérkezése után, szétfoszlatták az utolsó aggályokat is arra nézve, hogy helyénvaló dolog-e ha egy fiatal lány egyedül lakik abban a magányos házban, ott a falu szélén. Néhány kötekedő kedvű, tagbaszakadt teherautósofőr beszállásolta magát a kávéházba, és elkövette azt a hibát, hogy megzavarta Katarina biliárdjátékát. Mivel nem hallgattak a szép szóra, a lány saját kezüleg penderítette ki őket a helyiségből. A rövid és teljesen egyoldalú kizűzésnek olyan mozzanatai voltak, amelyeket a jelenlévők aligha hitték volna, hogy valaha is láthatnak máshol, mint a moziban. Signorina Toivonen a biliárdjátékban is verhetetlen volt. A történetek után a kávéház törzsközönsége számára minden magától értetődő volt. A lány szívesen töltötte idejét a falu papjával, hosszadalmas teológiai vitákba bocsátkozott vele, signora Lericci dohánykereskedésében pedig egyre nagyobb horderejű kérdéseket hánytorgatva társalgott az öregasszonyokkal.

Olyannyira másmilyen volt, és olyannyira jelen lévő, hogy hamarosan senki sem kezelte már *idegennek*, vagy *turistának*. Olyan tolerancia, tisztelet és szeretet kezdte övezni, amely, kedvező időkben, a falu bolondjának, a sámánoknak és az örülteknek kijárt. Katarina egyszemélyben volt valamennyi.

Az öregasszonyok érdeklődése tehát érthető volt signorina Toivonen első telefonbeszélgetése iránt.

Klaus jelentkezett a vonalban.

– Katarina, drága gyermekem, mi van veled, hol vagy?!

Elmondta, hogy hol van. Münkel úr megkérdezte, hogy mi a csudát művel ott. A lány elnevette magát. Semmit sem művel. Legjobb úton van, hogy a falu

godmother-jévé váljon.

– De Katarina... Mi történt? Az a cédula... Valóban megpróbáltad...

Elhallgatott.

– Megpróbáltam – mondta a lány. – Aztán mégsem tettem meg. De megtörtént. A tűz kialudt.

– De hogyan... kicsoda...

– Ő maga. Így választott. Az élet vizébe fojtotta magát.

– Te jóisten! Egy szót sem értek! Veled minden rendben van?

– Most már igen. De nem sokon múltott. Ügyetlen pillangó voltam. Rögtön belepottyantam a tűzbe.

– *Belepottyantál a tűzbe?*

Katarina felnevetett.

– Olyan virágnyelven beszélünk, mint két öreg kém! Igen. A tűzbe pottyantam. Aztán a tűz magamra hagyott. Úgyhogy már nem vagyok pillangó. Inkább Főnix madár vagyok. Újjáéledtem a hamvaimból.

– De kicsoda... Úgy értem, kicsoda...

Most sem fejezte be a kérdést, mintha félt volna kimondani.

– *Én én vagyok* – mondta Katarina. – *De mindenki más is vagyok, aki valaha ő volt...* Valamint egy s más, ami sohasem volt. Például eltöltöttem néhány napot a zürichi rendőrségen, mert azzal vádoltak, hogy orosz kém vagyok. De mivel jobban ismertem az anyagukat mint ők maguk, sikerült meggyőzőnöm őket, hogy nem vagyok az. Vagy legalábbis azt, hogy sohasem tudnák bebizonyítani, hogy az vagyok. Úgyhogy elengedtek. Igaz, hogy a vizsgálóbíró úgy csikorgatta a fogát, hogy beleremegtek a falak. Biztos volt benne, hogy az évszázad legveszedelmesebb Mata Harija csúszott ki a karmai közül...

– Katarina... egy szót sem értek.

– Hát persze, hogy nem, kedves Klaus. Kissé elragadtatom magam. Annyi mesélnivalóm van! Látogass meg! Vagy költözz ide! Az én falum, a te falud. Jössz?

– Persze, hogy jövök. Nyugdíjba mentem. Mesélhetsz, amennyit csak akarsz. Határtalanul sok időm van! – Majd rövid hallgatás után hozzátette: – Azazhogy... van néhány évem.

– Igen – mondta a lány. – Néhány év. Sajnálom.

– Én viszont nem sajnálok semmit, kedves Katarina. Örülök, hogy előkerültél és újra láthatlak.

A lány bediktálta a címét. aztán visszaadta a telefonszámát signora Lericinek.

Klaus, öreg róka! Mikor fogsz rájönni? Valószínűleg nagyon hamar. Valószínűleg jóval azelőtt, mielőtt ideérkeznél a faluba. Megérted, hogy amennyiben valóban mindent tudok, amit ő valaha tudott, akkor a *receptet* is ismerem. Az élet vizének a titkát. Úgyhogy alighanem visszatérünk még a kérdéshez, hogy hány évünk van hátra.

– Fess legény lehet, bizony mondom! – lelkenedett az egyik öregasszony. – Különben mire véljem ezt a titokzatos mosolyt signorina Toivonen arcán?

A lány elnevette magát.

– A kisöcsémmel beszéltem.

Elhagyta a dohánykereskedést. Átvágott a téren, a kávéház felé.

Talán biliárdozik majd egy keveset. És néhány vigasztaló szót is mond majd Luiginak. Annak a mihasznának.

Epilógus

– No, vén cimbora! Mit szólsz? Egyikünknek sem volt igaza!

– Badarság! Csak neked nem volt igazad. Én erről soha, semmit nem mondtam. Nyolcszáz év alatt egy szót sem!

– Na jó. De mit szólsz? Hát nem gyönyörű ez a hely?

– Ehüm. Egész szép.

– És mondd csak! Tényleg nyolcszáz évig éltél?

– Körülbelül.

– Különös. Ez azt jelenti, hogy én is már nyolcszáz éve itt vagyok. Nem úgy tűnik. Úgy tűnik mintha... hm... egy hónapja jöttem volna. Vagy talán... két napja. Nem tudom. Sehogy sem tűnik. Az ember itt nem gondol az időre!

– Mondd csak...

– És mit csináltál odalent nyolcszáz évig?

– Semmi különöset. De mondd csak...

– Semmi különöset?

– Nem. De mondd csak... Hova vezet az a kapu? Mi van mögötte?

– Milyen kapu?

– Hát ott az a kapu! A nagy lakattal. Amit az a... lény őriz. Mi az egyáltalán?

Egy háromfejű szfinx?

– Melyik?

– Hát az ott!

– Ja, az! Nem tudom, mi az. Az őrizi kaput.

– Akkor nevezzük triszfinxnek. De mi van a kapu mögött, amit a triszfinx őriz?

– Nem tudom. Nem szabad odamenni.

– Azt meg ki mondta?

– Ez így van.

– Mi az, hogy így van?

– Hát így van. Az a kapu csak az Örökkévalóság Legeslegvégén fog kinyílni.

– Na ne izélj! Tudod mit? Buta képe van ennek a triszfinxnek! Csapj egy kis lármát és vond magadra a figyelmét. Én közben szemügyre veszem a zárat.

Vége

Drab Károly: Márványfigura